РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ КУКМОРСКОГО		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА КОМИТЕТЛАРЫ

КАРАР **КАРАР**

10.02.2020 Кукмара шәһәре **№ 142**

«2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасына үзгәрешләр кертү турында

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 14 мартындагы 183 номерлы карары белән расланган «2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасын әлеге карарның кушымтасы нигезендә яңа редакциядә бәян итәргә.

Башкарма комитет җитәкчесе **А. Х. Гарифуллин**

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең 10.02.2020 елның 142 номерлы карарына кушымта

«2018-2020 елларга КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА МӘГАРИФНЕ ҮСТЕРҮ» МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММАСЫ

(алга таба – Программа)

I. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2018-2020 елларга Кукмара муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасы
Программаның максаты	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә төбәк икътисадының инновацион үсеше ихтыяҗларына, җәмгыять һәм һәр гражданинның өметләренә җавап бирә торган сыйфатлы белем алу мөмкинлеген тәэмин итү
Программаның бурычлары	1. Белем бирүнең эчтәлеген һәм технологияләрен камилләштерү, мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү системасында барлык категория балалар өчен, шул исәптән мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен сыйфатлы белем алуда тигез мөмкинлекләр булдыру. 2. Муниципаль гомуми белем бирү системасының икътисадның инновацион үсеше таләпләренә туры килүен, җәмгыять һәм һәр гражданның өметләрен канәгатьләндерүен тәэмин итә торган шартлар тудыру, тәрбия һәм гомуми белем бирү системасында заманча сыйфатлы белем бирү һәм балаларны уңай социальләштерү өчен тигез мөмкинлекләр тудыру. 3. Белем бирү сыйфатын күтәрү максатларында белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан карарлар кабул итү процессларын ышанычлы һәм актуаль мәгълүмат белән тәэмин итү. 4. Сыйфатлы белем алуны тәэмин итә торган инфраструктураны һәм оештыру-икътисадый механизмнарны үстерү. 5. Мәктәп яшендәге балалары булган Кукмара муниципаль районы территориясендә яшәүче гаиләләргә гомуми белем бирүнең уңайлы сыйфатлы хезмәтләрен тәэмин итү һәм ерак территорияләрдә авыл җирендә яшәүче кече мәктәп яшендәге балаларга заманча таләпләргә туры килә торган сыйфатлы белем алуга хокук бирү.

	6. Һәркем өчен мөмкин булган мәктәптә белем алуга гражданнарның хокукларына дәүләт гарантияләрен тәэмин итү.
Ярдәмче программалар исемлеге	1. «2018-2020 елларга мәктәпкәчә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы «2018 – 2020 елларга гомуми белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы «2018-2020 елларга өстәмә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы «2018-2020 елларга белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү» ярдәмче программасы
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2018-2020 еллар. Программа бер этапта тормышка ашырыла
Программаны финанс белән тәэмин итү	Программаны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 2700630,8 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча да: 2018 год – 925795,9 мең сум 2019 год – 913651,3 мең сум 2020 год – 861183,6 мең сум Искәрмә: Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерга ия һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтиҗәләре	Максатка ирешү индикаторлары: - иң яхшы БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендә бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллының (1 предметка исәпләгәндә) иң начар БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендәге бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллына (1 предметка исәпләгәндә) карата нисбәте 1,46 га кадәр кимиячәк; 6,5-18 яшьләрдәге халыкның гомуми исәбендә 6,5-18 яшьләрдәге белем бирүгә җәлеп ителгән халыкның чагыштырма саны 99,2 % ка кадәр артачак; Гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми исәбендә төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның чагыштырма саны 70% дәрәҗәсендә саклананачак; - укучыларның гомуми исәбендә төп заманча таләпләр

	нигезендә белем алу мөмкинлеге бирелгән муниципаль белем бирү учреждениеләрендә укучыларның чагыштырма саны 81,5% ка кадәр артачак; - Белем бирү учреждениеләренең гомуми исәбендә инвалидларны һәм үсештә кимчелекләре булмаган затларны бергә укытуны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган универсаль каршылыксыз мохит булдырылган белем бирү учреждениеләрнең өлеше 20% дәрәҗәсендә саклаunion; - ннвалид-балаларның гомуми исәбендә белем алу хезмәтләрен дистанцион укыту рәвешендә алучы инвалид-балалар өлеше 40% дәрәҗәсендә саклаnачак; - белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә җәмәгатьчелек катнашында коллегиаль идарә органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) төзелгән мәгариф оешмаларының чагыштырма саны 100% ка кадәр артачак; - белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә рәсми сайтларда үз эшчәнлекләре турында норматив беркетелгән белешмәләр исемлеген бирүне тәэмин итүче белем бирү оешмаларының агыштырма саны 100% ка кадәр артачак; - белем бирү, өстәмә белем бирү оешмалары җитәкчеләренең гомуми исәбендә соңгы өч ел эчендә квалификацияне күтәрү яисә һөнәри яктан яңадан әзерлек узган муниципаль белем бирү учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары җитәкчеләренең чагыштырма саны 98% ка кадәр артачак; Аттестацияләнгән педагогик хезмәткәрләрнең гомуми исәбендә югары квалификацияле педагогик хезмәткәрләр өлеше 22% ка кадәр артачак; Аттестацияләнергә тиешле җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында аттестацияләнгән җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләр өлеше 98,5 % ка кадәр артачак; - Программа кысаларында эшләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә (алга таба – Интернет челтәре) керү мөмкинлеге бирелгән электрон инструктив-методик ресурсларның программа кысаларында эшләнгән электрон инструктив-методик ресурсларның гомуми санында тоткан урыны 100% тәшкил итә. Турыдан-туры нәтиҗәләр күрсәткечләре: - төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда

	катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар саны ел саен 1050 кеше дәрәҗәсендә саклана; - балаларга гомуми белем һәм тәрбия бирү системасында ел саен 60 район чарасын үткәрү; - белем бирү сыйфатын тышкы бәяләү механизмнары гамәлгә ашырыла торган гомуми белем дәрәҗәләре саны 2 тапкырга артачак; - Белем бирү учреждениесендә 35 яшькә (включительно) кадәрге укытучылар саны 25,5% ка кадәр артачак; - киләсе өч елда квалификация күтәрү яисә һөнәри яктан яңадан әзерләү узган муниципаль мәгариф учреждениеләренең җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләре саны муниципаль белем бирү учреждениеләренең җитәкчеләре һәм педагогик хезмәткәрләре санына карата 100% ка кадәр артачак; - Программа нәтиҗәләрен тарату буенча район дәрәҗәсендә үткәрелгән чаралар саны ел саен 2 берәмлектән дә ким булмаячак.
Программаның җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе

2.1.1. Гомуми белем бирүнең агымдагы торышы характеристикасы

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә һәркем өчен мөмкин булган сыйфатлы гомуми белем бирүне үстерүгә аерым игътибар бирелде. Кукмара муниципаль районында 2013/2014 уку елының беренче сыйныф укучыларының 90 % ы – мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен тәмамлаучылар. Ел саен 1 нче сыйныфка укырга кергән әзерлексез балалар саны күрсәткече кими бара, әмма мәктәпкәчә белемнең һәркем өчен мөмкин булуын тәэмин итү һәм барлык балаларга мәктәпкә керү өчен тигез старт мөмкинлекләрен бирү максатыннан, әлеге яшьтәге балаларга мәктәпкәчә белем бирү процентын арттыру бурычы актуаль булып кала. Моның сәбәбе – мәктәпкәчә яшьтәге балаларның билгеле бер проценты мәктәпкәчә белем бирү оешмалары булмаган ерак урнашкан торак пунктларда яши.

Мәктәпкәчә белем алу мөмкинлегеннән тыш, аның сыйфаты мәктәпкәчә белем бирү системасы үсешенең төп бурычларыннан берсе булып тора. Әлеге мәсьәләне хәл итү мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификациясе дәрәҗәсенә, аларның методик әзерлегенә бәйле.

Гражданнарның бушлай башлангыч, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларын гамәлгә ашыру максатыннан Кукмара муниципаль районында 2013-2014 нче елның 1 нче сентябренә 32 белем бирү учреждениесе эшли.

Районның гомуми белем бирү системасы белем бирү хезмәтләренең шактый киң спектрын тәкъдим итә торган гомуми белем бирүнең төрле

дәрәҗәдәге барлык төрләре белән тәкъдим ителгән.

Белем бирү учреждениеләрендә укыту, МБГББУ«Кукмара 3 номерлы мәктәбе»ннән тыш, бер сменада алып барыла. Профильле укыту районның барлык мәгариф учреждениеләрендә дә саклана. Профильле укыту программасында укучыларның 98% ы катнаша.

Районның белем бирү оешмаларының укыту-лаборатория базасын модернизацияләү соңгы елларда шактый динамик рәвештә гамәлгә ашырыла, шул исәптән «Мәгариф» өстенлекле илкүләм проекты һәм 2010-2015 елларга ТРда мәгарифне үстерү «Киләчәк» стратегиясе кысаларында да.

Гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларына күчү этаплап гамәлгә ашырыла.

Районның белем бирү оешмаларында гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларына күчү шартларында заманча уку җиһазлары белән тәэмин итү проблемасы саклана.

Яңа белем бирү стандартларына уңышлы күчү бары тик педагогик хезмәткәрләрнең һәм белем бирү оешмалары җитәкчеләренең уку процессын оештыруга карата яңа таләпләр контекстында квалификациясен күтәрү шарты белән генә мөмкин.

Районда гомуми белем бирү мәктәпләрендә бердәм белем бирү процессына кертелгән сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнгән балалар саны арту күзәтелә, 2012 елдан 67 кешедән 2013 елга 70 кә кадәр арта. Ел саен бу күрсәткеч уртача 4% ка арта.

Мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен белем бирү хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген булдыру мәсьәләсен хәл итү өчен, өйдә укыту системасын үстерү буенча проект, шул исәптән дистанцион технологияләрне кулланып тормышка ашырыла. Хәзерге вакытта Кукмара районында дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып белем алуга медицина каршылыклары булмаган һәм шул ук уку формасы буенча укырга теләүче26 инвалид бала дистанцион белем ала, бу гомуми белем бирү программалары буенча өйдә индивидуаль белем алучы инвалид балалар санынннан 92 % тәшкил итә.

Сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү буенча чаралар үткәрүдә уңай тәҗрибә тупланган. Олимпиадаларның республика һәм төбәк этапларында җиңүчеләр һәм призерлар саны – 34 укучы. Муниципаль этап җиңүчеләре һәм призерлары барлык урта гомуми белем бирү мәктәпләрендә дә бар. Сәләтле балаларның район электрон базасы уку елы дәвамында даими рәвештә тулыланып тора. Шул ук вакытта сәләтле укучылар белән эшләүдә кайбер проблемалар да бар:

- Мәгариф идарәсе сайты ресурсларыннан әлеге сорау буенча мәгълүмати ачыклык өчен җитәрлек дәрәҗәдә файдаланмау.

- интеллектуаль сәләтле укучыларның белем алуда ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен ресурслардан җитәрлек дәрәҗәдә файдаланмау;

- интеллектуаль һәм иҗади эшчәнлек белән кызыксынучы балалар белән дистанцион, читтән торып һәм көндезге-читтән торып эшләү рәвешләрен тиешенчә файдаланмау;

- интеллектуаль эшчәнлек белән кызыксынучы балалар өчен профильле лагерьларның мөмкинлекләрен җитәрлек дәрәҗәдә кулланмау.

2.1.2. Гомуми белем бирү сыйфатын бәяләү системасы

Соңгы елларда белем бирү сыйфатын бәяләүнең эчке системасы барлыкка килә, ул Кукмара муниципаль районы мәгариф системасының мөһим компоненты булырга тиеш. гомуми белем бирү сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасы:

белем бирү сыйфатын эчке һәм тышкы бәяләү механизмнары;

муниципаль мониторинг тикшеренүләре.

Белем бирү сыйфатын бәяләү системасы үзәкләштерелгән тикшерүләргә һәм контрольгә генә түгел, ә бөтен мәгариф системасының һәм аерым оешмаларның ачыклыгына да таянырга тиеш. Белем бирүнең барлык дәрәҗәләрендә сыйфатны бәяләүнең төрле инструментларын һәм процедураларын кертү мәгариф системасы эшчәнлегенең мәгълүмати үтә күренмәлелеген күтәрү, унификацияләнгән сораулар нигезендә кире элемтә механизмнарын үстерү белән бергә алып барылырга тиеш.

Белем бирү сыйфаты белем бирү оешмалары эшчәнлегенең төп характеристикасына һәм кызыксынган якларның – гражданнар, җәмгыять, дәүләт – ихтыяҗларының ничек тормышка ашырылуы турында мәгълүмат чыганагына әверелә.

Сыйфатны бәяләүнең формаларын һәм эчтәлеген үстерү мәгариф системасы турында мәгълүматның үсүенә һәм, нәтиҗә буларак, идарә карарларын кабул итү өчен, бу мәгълүматны дөрес куллану проблемасының кискенләшүенә китерәчәк. Моның өчен муниципаль системада җыела торган мәгълүмат сыйфатын бәяләү нигезендә тикшеренүләргә һәм аналитикага яңа алымнар кирәк.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, гаилә һәм җирле җәмәгатьчелекне белем бирүгә җәлеп итү – аның эшчәнлеге һәм үсешенең мөһим ресурсы. Белем бирү оешмалары белән идарә итүдә иҗтимагый катнашу механизмнарын формалаштыруны тәэмин итәргә кирәк.

Белем бирү сыйфатын бәяләү һәм мәгариф системасының үтә күренмәлелеген үзгәртү системасында принципиаль үзгәрешләр түбәндәге юнәлешләрдә барачак:

белем бирү сыйфатын бәяләүнең заманча һәм балансланган, барыннан да элек, укучыларга белем бирү һәм социальләшүне мониторинглауны, белем бирү нәтиҗәләрен бәяләү процедураларын үз эченә алган муниципаль системасын формалаштыру;

белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән төрле индивидуаль белем бирү казанышларын бәяләү һәм исәпкә алу инструментларын кертү;

белем бирү оешмалары дәрәҗәсендә белем бирү сыйфаты белән идарә итү өчен эчке бәяләүнең (үз-үзеңне тикшерү) үтә күренмәле процедураларын кертү;

җәмәгатьчелек һәм эш бирүчеләр катнашында белем бирү оешмаларының эш сыйфатын бәяләүнең тышкы бәйсез системасы механизмнарын гамәлгә кертү;

региональ дәрәҗәдә педагогик үлчәү һәм белем бирү сыйфатын бәяләү өлкәсендә кадрлар потенциалын үстерү;

шәхси белем бирү казанышлары, белем бирү оешмалары һәм системалары эшчәнлеге нәтиҗәләре турында мәгълүмат җыю һәм анализлау системасын булдыру;

аналитик эшкәртү һәм җәмәгатьчелеккә мәгълүмат бирү өчен белем бирү оешмалары турында мәгълүматлар җыюны тәэмин итү

Стратегик документларның төп ориентирлары нигезендә белем бирү сыйфатын бәяләү өлкәсендә өстенлекле бурычлар билгеләнде:

белем бирү сыйфатын бәяләү процедураларының төбәк дәрәҗәсендә гамәлгә ашырыла торган тулы һәм балансланган системасы нигезендә бердәм белем бирү киңлеген формалаштыру һәм үстерү;

белем бирү сыйфаты мониторингы системасын кертү;

белем бирү системасы, аерым оешмаларның эш сыйфаты турындагы мәгълүматның мөмкин булган кадәр үтә күренмәлелеген һәм үтемлелеген тәэмин итү;

тышкы кызыксынучы затларны һәм оешмаларны (иҗтимагый һәм һөнәри-иҗтимагый экспертларны һәм оешмаларны) белем бирү сыйфатын бәяләүгә җәлеп итү;

җәмәгатьчелек катнашында белем бирү оешмасының эш сыйфатын бәяләүнең бәйсез системасын булдыру, гавами рейтинглар, эшчәнлекләренә рейтинглар кертү.

2.1.3. Гомуми белем бирү системасы үсешен ресурслар белән тәэмин итү

2013/2014 уку елы башына Кукмара муниципаль районында 32 гомуми белем бирү учреждениесе эшли.

Кукмара муниципаль районының барлык белем бирү учреждениесенең белем бирү эшчәнлегенә хокук лицензияләре бар, аккредитация үтәргә тиешле учреждениеләр – аккредитацияләнде.

12% ы хәзерге вакытта автоматик янгын сигнализациясе һәм «хәвеф төймәләре» системалары белән җиһазландырылган.

Муниципаль бюджет акчалары хисабына райобелем бирү учреждениеләренең янгын куркынычсызлыгын көчәйтү буенча чаралар башкарылды: янгын сүндергечләр сатып алынды һәм перезаряжать ителде, электр үткәргеч изоляциясе каршылыгы үлчәүләре башкарылды, чардак түшәмәләрен уттан саклый торган эшкәртү башкарылды, автоматик янгын сигнализациясе системаларын монтажлау һәм хезмәт күрсәтү һәм янгын турында кешеләргә хәбәр итү һәм тузган электр үткәргечләрне өлешчә алыштыру буенча эшләр башкарылды, янгын сулыкларын төзү һәм ремонтлау буенча эшләр башкарылды, сулыш органнарын шәхси саклау чаралары сатып алынды, ишек притворларында уплотнительләр һәм ишекләрне үзлектән ябылу җайланмалары урнаштырылды, янгынга каршы ишекләр куелды, балаларны эвакуацияләү юлы янгынга каршы нормаларга туры китерелде.

Чаралар планын гамәлгә ашыру белем бирү учреждениеләрендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итүдәге кайбер проблемаларны юкка чыгарырга,

янгын куркынычсызлыгы дәрәҗәсен арттырырга, белем бирү учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытырга, янгын саны артуны туктатырга һәм алардаюгалтуларны киметергә, кешеләр күп була торган мәгариф учреждениеләрендә куркынычсыз шартлар булдырырга, аларның һәлак булуына юл куймаска мөмкинлек бирде.

Мәктәп автотранспортын яңарту гомуми белем бирүне модернизацияләү буенча чаралар комплексын тормышка ашыру кысаларында тормышка ашырыла. 2013 елда муниципаль белем бирү учреждениеләре өчен 2 автобус сатып алынды. Шулай итеп, ерак торак пунктлардан укучыларны база мәктәпләренә илтүне оештыру максатында 9 берәмлек мәктәп автобусы җәлеп ителде.

Шулай ук белем бирү учреждениеләрен яңа уку елына әзерләү эшенең бер юнәлеше – уку әдәбияты белән тәэмин итү.

Дәреслекләрне сатып алу дәреслекләрнең Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан 2013/2014 уку елында белем бирү процессында файдалануга тәкъдим ителгән (кертелгән) Федераль исемлеге нигезендә башкарыла (исемлек РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 2012 елның 19 декабрендәге 1067 номерлы боерыгы белән расланган).

Ел саен уку әдәбияты белән тәэмин итүгә нәшриятлар белән контрактлар төзелә. 2013 елда уку әдәбиятын сатып алуга акча суммасы 150 мең сумга арткан (коррекция интернат-мәктәбе – 100 мең сум). 5465 данә дәреслекләр (17.10.13 елга мәгълүматлар буенча) сатып алынды (коррекция интернат-мәктәбе – 545 данә эш дәфтәрләре).

Белем бирү учреждениеләре мәгълүмати технологияләрне укыту барышында актив куллануларын дәвам итәләр. Районның барлык мәктәпләре дә Интернет челтәренә һәм шәхси сайтларга керү белән тәэмин ителгән.

2012 ел дәвамында барлык гомуми белем бирү учреждениеләрендә Интернет челтәренә керү тизлеге секундына 5 Мегабиттан артты.

Барлык белем бирү учреждениеләрендә «Электрон мәгариф» мәгълүмат системасы нәтиҗәле эшли.

Мәктәпләрне заманча компьютер техникасы белән тәэмин итү дәрәҗәсе арта (4 укучыга 1 компьютер).

Һөнәри белем бирүне модернизацияләү системаны ресурслар белән тәэмин итү буенча максатчан эш таләп итә.

Белем бирү белән идарә итү органнары эшчәнлегенең төп юнәлешләреннән берсе – белем бирү учреждениеләрен квалификацияле педагогик кадрлар белән тәэмин итү.

Кукмара муниципаль районының мәгариф системасы педагогик кадрлар белән 100% тәэмин ителгән.

2010 елдан Кукмара муниципаль районы педагогик хезмәткәрләренең белем һәм квалификация артуы билгеләп үтелә:

- 98% ы югары белемгә ия;
- 2% хезмәткәр урта һөнәри белемгә ия яки һөнәри белем бирү учреждениеләрендә яки югары һөнәри белем бирү оешмаларында белем ала. Алар – тәрбиячеләр, өлкән вожатыйлар, башлангыч сыйныф укытучылары.

Шулай ук 2010 елдан башлап югары квалификацияле категорияле педагогик хезмәткәрләр саны да артты: Квалификацияле хезмәткәрләрнең гомуми санына карата 20,5% ы югары квалификацияле категориягә ия.

30 яшькә кадәрге югары квалификацияле хезмәткәрләрне Кукмара муниципаль районы мәгариф системасына җәлеп итүгә районның мәгариф учреждениеләренә яшьләрне җәлеп итү буенча региональ грант программаларын гамәлгә ашыру ярдәм итте.

2013 елның 1 августына 6 педагог «Безнең яңа укытучы» республика грант программасында җиңү яулады.

Әлеге программаларны тормышка ашыру Россия Федерациясе Президенты тарафыннан куелган күрсәткечләргә ирешү буенча комплексłы чаралар юнәлешләренең берсе булды:

- 2020 елга югары квалификацияле хезмәткәрләр саны квалификацияле хезмәткәрләрнең 33% ыннан да ким булмаска тиеш;
- 30 яшькә кадәр булган яшь укытучылар саны 2017 елга гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының гомуми санының 25, 5% тәшкил итәчәк.

2.2. Программаның максаты һәм бурычлары

Әлеге программада чагылдырылган үзгәртеп коруларның төп стратегик максаты – Кукмара муниципаль районы территориясендә төбәк икътисадының инновацион үсеше, җәмгыять һәм һәр гражданинның өметенә җавап бирә торган сыйфатлы белем алу мөмкинлеген тәэмин итүче белем бирү системасын булдыру.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен Программа тарафыннан түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

1) белем бирүнең эчтәлеген һәм технологияләрен камилләштерү, мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү системасында барлык категория балалар өчен, шул исәптән мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен сыйфатлы белем алуда тигез мөмкинлекләр булдыру;

2) Районда өстәмә белем бирү системасының икътисадның инновацион үсеше таләпләренә туры килүен, җәмгыять һәм һәр гражданның өметләрен канәгатьләндерүен тәэмин итә торган шартлар тудыру, тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасында заманча сыйфатлы белем бирү һәм балаларны уңай социальләштерү өчен тигез мөмкинлекләр тудыру;

3) белем бирү сыйфатын күтәрү максатларында белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан карарлар кабул итү процессларын ышанычлы һәм актуаль мәгълүмат белән тәэмин итү;

4) сыйфатлы белем алуны тәэмин итә торган инфраструктураны һәм оештыру-икътисадый механизмнарны үстерү.

5) мәктәпкәчә яшьтәге балалары булган Кукмара муниципаль районы территориясендә яшәүче гаиләләргә мәктәпкәчә белем бирүнең уңайлы сыйфатлы хезмәтләрен тәэмин итү һәм ерак территорияләрдә авыл җирендә яшәүче кече мәктәп яшендәге балаларга заманча таләпләргә туры килә торган сыйфатлы белем алуга хокук бирү.

Стратегик максатка ирешү һәм Программаның стратегик бурычларын хәл итү 2015-2017 елларга Кукмара муниципаль районы мәгарифенең төп үсеш юнәлешләрен чагылдыручы кластер принцибы буенча формалаштырылган програма чараларын гамәлгә ашыру хисабына тәэмин итeлә.

2.3. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программаны тормышка ашыру 2018-2020 елларда бер этапта гамәлгә ашырылачак.

2.4. Программаның төп чаралары исемлеге

1 нче таблица

Чаралар исеме	Чыгымнар категориясе	Башкару вакыты	Чараларны башкаручылар	Җирле бюджет акчалары исәбеннән финанслау күләме (еллар буенча), мең сум			
				2018	2019	2020	Барлыгы
Программаның максаты: Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә төбәк икътисадының инновацион үсеше ихтыяҗларына, җәмгыять һәм һәр гражданинның өметләренә җавап бирә торган сыйфатлы белем алу мөмкинлеген тәэмин итү				**925795,9**	**913651,3**	**861183,6**	**2700630,8**
Социаль үсеш институты буларак мәктәп белемен камилләштерү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе	0	0	0	0
Гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның киләчәктә укуга әзерлеген тәэмин итү өчен укучыларның сәләтен үстерү максатында гомуми белем бирү һәм белем бирү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	60,0	65,0	70,0	195,0

мохитенең эчтәлеген модернизацияләү							
Рус телен яклау, саклау һәм тарату, рус телен, әдәбиятын укыту сыйфатын яхшырту	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	40,0	45,0	50,0	135,0
Татар телен туган тел, Татарстан Республикасы дәүләт теле ббуларак яклау, саклау һәм тарату, татар телен, әдәбиятын укыту сыйфатын яхшырту	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	40,0	45,0	50,0	135,0
Укучыларда социаль компетенцияләр, гражданлык установкалары, сәламәт яшәү рәвеше культурасы формалаштыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	20,0	25,0	30,0	75,0
Сәламәтлекләре чикләнгән балалар һәм инвалид балалар өчен белем бирүнең сыйфатын һәм һәркем өчен мөмкин булуын арттыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	800,0	1000,0	1200,0	3000,0

Педагогларны эш сыйфатын күтәрүгә һәм өзлексез һөнәри үсешкә мотивацияләү механизмнарын булдыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	100,0	150,0	200,0	450,0
Муниципаль биремнәр нигезендә гомуми белем бирү оешмалары, ведомство буйсынуындагы белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген тәэмин итү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе	122779,4	131913,7	143351,8	398044,9
Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыр, ГТО тапшыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	3,0	4,0	5,0	12,0
Муниципаль, региональ һәм бөтенроссия олимпиадалары этапларында җиңүчеләр һәм призерлар өчен чаралар оештыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	100,0	150,0	200,0	450,0
Заманча педагогик, инновацион һәм сәламәтләндерү технологияләргә ия булган кадрларның квалификациясен күтәрү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	30,0	40,0	50,0	120,0

Белем бирү сыйфатын тышкы бәяләү һәм дәүләт – иҗтимагый идарә итү механизмнарын үстерү аша мәгариф системасы эшчәнлеген бәяләүгә белем бирү хезмәтләрен кулланучыларны кертү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	0	0	0	0
Мәгариф системасы кадрларының квалификация дәрәҗәсен күтәрү, белем бирү сыйфаты мониторингын оештыру, бәяләү процедураларының нәтиҗәләрен анализлау һәм куллану аша район, аерым оешмалар дәрәҗәсендә белем бирү сыйфатын бәяләү культурасын формалаштыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	70,0	75,0	80,0	225,0
Шәхси белем бирү казанышлары һәм төрле дәрәҗәләрдә белем бирү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	0	0	0	0

сыйфатын мониторинглау системасы турында мәгълүмат җыю һәм анализлау							
Белем бирү системасының кадрлар потенциалын камилләштерү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе	100,0	110,0	120,0	330,0
Район педагогик конференцияләре, педагоглар белән тантаналы чаралар, ведомство буйсынуындагы белем бирү оешмаларының бәйрәм һәм юбилей чаралары	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	100,0	130,0	150,0	380,0
Оештыру техникасы, дәреслекләр, укучылар, укытучылар, җитәкчеләр өчен укыту-методик әсбаплар белән тәэмин итү буенча белем бирү оешмасының материаль-техник базасын ныгыту	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	11500,0	10700,0	11500	33700,0

2.5. Максатка ирешү индикаторлары һәм

программаны тормышка ашыруның турыдан-туры нәтиҗәләре

2 нче таблица

№ т/б	Индикатор атамасы/ турыдан-туры нәтиҗә атамасы	Үлчәү берәмлеге	Индикатор күрсәткече/турыдан-туры нәтиҗә				
			2016	2017	2018	2019	2020
2.5.1. Максатка ирешү индикаторлары							
1.	- иң яхшы БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендә бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллының (1 предметка исәпләгәндә) иң начар БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендәге бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллына (1 предметка исәпләгәндә) карата нисбәте	Нисбәте (отношение)	1,6	1,56	1,53	1,5	1,46
2.	5-18 яшьләрдәге халыкның гомуми исәбендә 5-18 яшьләрдәге белем бирүгә җәлеп ителгән халыкның чагыштырма саны	%	98,6	98,8	99,0	99,1	99,2
3.	Гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми исәбендә төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның чагыштырма саны	%	70	70	70	70	70
4.	Белем бирү учреждениеләренең гомуми исәбендә инвалидларны һәм үсештә кимчелекләре булмаган затларны бергә укытуны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган универсаль каршылыксыз мохит булдырылган белем бирү учреждениеләрнең өлеше	%	8,3	16,0	20	20	20
5.	Инвалид-балаларның гомуми исәбендә белем алу хезмәтләрен дистанцион укыту рәвешендә алучы инвалид-балалар өлеше	%	33	33	40	40	40

6.	Гомуми белем бирү учреждениеләре исәбендә җәмәгатьчелек (ата-аналар, эш бирүчеләр) катнашында коллегиаль идарә органнары булдырылган белем бирү оешмаларының чагыштырма саны	%	85	90	100	100	100
7.	Гомуми белем бирү учреждениеләре исәбендә үз эшчәнлеге турында рәсми сайтларда белешмәләрнең норматив беркетелгән исемлеген тәэмин итә торган белем бирү оешмаларының чагыштырма саны	%	70	80	99	100	100
8.	Мәктәпкәчә белем бирү, белем бирү, өстәмә белем бирү оешмалары җитәкчеләренең гомуми исәбендә соңгы өч ел эчендә квалификацияне күтәрү яисә һөнәри яктан яңадан әзерлек узган муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, белем бирү учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары җитәкчеләренең чагыштырма саны	%	71,9	78,1	84,4	87,8	90
9.	Аттестацияләнгән педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында югары квалификацияле категорияле педагогик хезмәткәрләр өлеше	%	20	20,5	21	21,5	22
10.	Аттестацияләнергә тиешле җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында аттестацияләнгән җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләр өлеше	%	75	98	98	98,5	98,5

11.	Программа кысаларында эшләнгән электрон инструктив-методик ресурсларның гомуми исәбендә Программа кысаларында эшләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә (алга таба – Интернет челтәре) керү мөмкинлеге бирелгән электрон инструктив-методик ресурсларның чагыштырма саны	%	100	100	100	100	100
12.	Белем сыйфатын тышкы бәяләү механизмнары гамәлгә ашырыла торган гомуми белем дәрәҗәләре саны	берәмлек ләр	1	1	3	3	3
13.	Программа нәтиҗәләрен тарату буенча муниципаль дәрәҗәдә үткәрелгән чаралар саны	берәмлек ләр	2	2	2	2	2

2.6. Хокукый җайга салу чаралары

3 нче таблица

№ т/б	Хокукый акт төре	Хокукый актның төп нигезләмәләре (асылы)	Җаваплы башкаручы һәм бергә башкаручылар	Кабул итүнең көтелгән вакыты
1 нче чара. Районның белем бирү системасы дәрәҗәсе буларак мәктәпкәчә белем бирүне камилләштерү				
1.	Мәгариф идарәсе боерыгы	Мәктәпкәчә белем бирү белән дәүләт-иҗтимагый идарә итүнең вариатив модельләрен кертү турында	Мәгариф идарәләре	Ел саен
2.	Мәгариф идарәсе боерыгы	мәктәпкәчә белем алуның яңа формаларын үстерүне оештыру-методик тәэмин итү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
2 нче чара. Гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның киләчәктә укуга әзерлеген тәэмин итү өчен укучыларның сәләтен үстерү максатында гомуми белем бирү һәм белем бирү мохитенең эчтәлеген модернизацияләү				
3.	Мәгариф идарәсе боерыгы	Укучыларның республика, Бөтенроссия	Мәгариф идарәсе	Ел саен

		олимпиадаларының муниципаль этабын оештыру һәм үткәрү турында		
4.	Мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар оештыру һәм үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
3 нче чара. Рус телен, татар телен, дәүләт теле буларак татар телен, туган телләрне яклау, саклау һәм тарату, рус телен, татар телен, дәүләт теле буларак татар телен, туган телләрне, рус, татар әдәбиятын, туган әдәбиятны укыту сыйфатын яхшырту				
5.	Мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар оештыру һәм үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
4 нче чара. Укыту һәм тәрбия процессына сәламәтлек саклау технологияләрен кертү, сәламәт яшәү рәвеше турында фикерләүне, сәламәт яшәү культурасы формалаштыру				
6.	Мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар оештыру һәм үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
5 нче чара. Сәламәтлекләре чикле балалар һәм инвалид балалар өчен белем бирү сыйфатын күтәрү				
7.	Мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар оештыру һәм үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
6 нчы чара. Педагогларны эш сыйфатын күтәрүгә һәм өзлексез һөнәри үсешкә мотивацияләү механизмнарын булдыру				
8.	Мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар оештыру һәм үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
7 нче чара. Укучыларны физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүгә җәлеп итү, ГТО нормаларын тапшыру				
9.	Чаралар үткәрү турында мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар үткәрүгә нигезләмәләрне һәм сметаларны раслау	Мәгариф идарәсе, ОО	Ел саен
8 нче чара. Республика, региональ һәм бөтенроссия олимпиадалары этапларында җиңүчеләр һәм призерлар өчен чаралар оештыру.				
10.	Чаралар үткәрү турында боерыклар	Чаралар үткәрүгә нигезләмәләрне һәм сметаларны раслау	Мәгариф идарәсе, ОО ДОД	Ел саен
9 нчы чара Заманча педагогик һәм сәламәтләндерү технологияләренә ия булган кадрларның квалификациясен күтәрү				
11.	Чаралар үткәрү турында мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар үткәрүгә нигезләмәләрне һәм сметаларны раслау	Мәгариф идарәсе, ОО ДОД	Ел саен
10 нчы чара. Мәгариф системасы кадрларының квалификация дәрәҗәсен күтәрү, белем бирү сыйфаты мониторингын оештыру, бәяләү процедураларының нәтиҗәләрен анализлау һәм куллану аша район, аерым оешмалар дәрәҗәсендә белем бирү сыйфатын бәяләү культурасын формалаштыру				

12.	Мәгариф идарәсе боерыгы	Укучыларның уку казанышларына мониторинг үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	Ел саен
11 нче чара Белем бирү системасының кадрлар потенциалын камилләштерү				
13.	ОО боерыклары	Курс әзерлеге планын раслау турында	Районның белем бирү оешмалары	Ел саен
14.	Мәгариф идарәсе боерыгы	Җитәкчеләр эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге буенча төп күрсәткечләрне актуальләштерү	Мәгариф идарәсе	Ел саен
12 нче чара. Район педагогик конференцияләре, педагоглар белән тантаналы чаралар, ведомство буйсынуындагы белем бирү оешмаларының бәйрәм һәм юбилей чаралары				
15.	Мәгариф идарәсе боерыгы	Чаралар үткәрү турында	Мәгариф идарәсе	ел саен
13 нче чара Белем бирү оешмасының матди-техник базасын ныгыту				
16.	Мәгариф идарәсе боерыклары	Чаралар планын раслау турында	Мәгариф идарәсе	ел саен

2.7. Программаны тормышка ашыру куркынычларын анализлау

Программаны тормышка ашыру барышында аны тормышка ашыруга тискәре йогынты ясаучы тышкы факторлар барлыкка килергә мөмкин:

- Программаны үтәүгә бүлеп бирелгән бюджет финанславын кыскарту, яңа бюджет параметрларыннан чыгып, аларны хәл итүдән көтелгән нәтиҗәләрне, планлаштырылган чараларны үтәү срокларын киметү күзлегеннән ярдәмче программаның бурычларын яңадан карауга китерәчәк;

- программа чаралары кысаларында каралган аерым эш төрләренә, хезмәт күрсәтүләргә аерым программа чараларына киткән чыгымнарны арттыруга китерәчәк бәяләр арту.

Программаны тормышка ашыруга тышкы факторларның йогынтысын минимальләштерү максатыннан түбәндәге чаралар планлаштырылган:

- Программаны үтәү нәтиҗәләренә һәм финанслау күләмнәренә ел саен төзәтмәләр кертү;

-Программа чараларын мәгълүмати, оештыру-методик һәм эксперт-аналитик яктан тәэмин итү, массакүләм мәгълүмат чараларында Программаны тормышка ашыру процессларын һәм нәтиҗәләрен яктырту;

- кабул ителә торган карарларга экспертиза үткәрү өчен иҗтимагый оешмаларны, һөнәри экспертларны җәлеп итү.

Программаны башкаручылар тарафыннан календарь ел кысаларында, бүлеп бирелә торган финанс чараларын исәпкә алып, программа чаралары буенча максатчан күрсәткечләр һәм чыгымнар тәгаенләнә. Ел йомгаклары буенча үткәрелгән чараларның, финанс ресурсларын тотуның нәтиҗәлелегенә

анализ ясала.

Программа чараларын гамәлгә ашыру буенча хисап гамәлдәге законнар нигезендә тормышка ашырыла.

Программаның муниципаль заказчы-координаторы түбәндәгеләрне башкара:

- төп башкаручылар эшчәнлеген координацияләүне тәэмин итә;

- барлык программа чараларын гамәлгә ашыруның барышы турында мәгълүматларны гомумиләштерә;

- программаны тормышка ашыру мониторингын үткәрә;

- программаны тормышка ашыру белән идарә итә;

- Программа чараларын тормышка ашыру буенча башкарыла торган эшләрне координацияләүне һәм контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

- чираттагы финанс елына тиешле бюджетларны формалаштырганда төрле чыганаклардан Программаны финанслау күләмнәрен ачыклау буенча тәкъдимнәр җибәрә;

- Кукмара муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына таләп ителгән хисапны тапшыра.

Программаны гамәлгә ашыруны яктырту массакүләм мәгълүмат чаралары һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат ресурслары аша гамәлгә ашырыла.

Кукмара муниципаль районы
Башкарма комитетының
10.02.2020 елның 142 номерлы
карарына1 нче кушымта

«2018-2020 елларда Татарстан Республикасы
Кукмара муниципаль районында
мәктәпкәчә белем бирүне үстерү»
муниципаль ярдәмче программасы

1. Паспорт

Ярдәмче программаның исеме	«2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль максатчан программасы, «2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында мәктәпкәчә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «2020 елга кадәр Россия Федерациясенең озак сроклы социаль-икътисадый үсеше концепциясе» 2008 елның 17 ноябрендәге 1662-р номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте боерыгы «Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты» Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 елның 17 октябрендәге 1155 номерлы боерыгына кушымта «Татарстан Республикасының мәктәпкәчә белем бирү оешмалары эшчәнлеген норматив финанслау турында» 2013 елның 30 декабрендәге 1096 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы белән җирле үзидарә органнары һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмалары арасында мәктәпкәчә белем бирү оешмаларын норматив финанслау принцибын гамәлгә ашыруны тәэмин итү турында килешү.
Ярдәмче программаны эшләүче, Ярдәмче программаны гамәлгә ашыручы координатор	«Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» муниципаль учреждениесе

Ярдәмче программаның максатлары	- Россия Федерациясе гражданнарына һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга гарантияләнгән хокукны гамәлгә ашыру; - мәктәпкәчә белем бирүне үстерүнең өстенлекле юнәлешләрен тормышка ашыру; - балалар һәм хезмәткәрләр өчен куркынычсыз шартлар тудыру.
Ярдәмче программаның бурычлары	- мәктәпкәчә белем бирү оешмалары челтәрен үстерү проблемасына комплекслы якын килүне тәэмин итү; - мәктәпкәчә белем бирү оешмаларына чиратны бетерү эшен оештыру, аларда урыннар санын арттыру; - заманча сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирүгә ирешү, уку эшчәнлегенә алшартлар формалаштыру; - мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты контекстында мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген, оештыру формаларын, методларын һәм технологияләрен камилләштерү. - мәктәпкәчә һәм башлангыч мәктәптә белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү шартларында ике дәрәҗәдә дәвамчанлык принцибын тормышка ашыру. - авыруларны киметүгә, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен шартлар тудыру. **Программаның нәтиҗәлелеге критерие**: 1. Кукмара муниципаль районы территориясендә күрсәтелә торган мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләре санының 1 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны белән чагыштырмасы. 2. тәкъдим ителгән мәктәпкәчә белем бирүнең сыйфатын күтәрү.
Ярдәмче программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы
Ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе
Ярдәмче программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары:	

1 нче этап 2018 елның 1, 2 кварталлары	- мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләренә булган ихтыяҗны ачыклау максатыннан Кукмара муниципаль районы халкының социаль соравын өйрәнү; - балалар бакчаларына йөрүче балалар һәм балалар бакчаларында урын алу өчен учетта торучы балалар турында электрон мәгълүмат базасын булдыру; - мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре челтәрен модернизацияләү буенча муниципаль дәрәҗәдәге норматив-хокукый актларны эшләү һәм раслау.
2 нче этап 2018 елның 3, 4 кварталлары; 2019 ел	Программа чараларын тормышка ашыру. Мәктәпкәчә белем бирү системасын үстерүнең барлык юнәлешләре буенча үзгәрешләрне тәмамлау.
3 нче этап 2020 ел	Программа чараларын тормышка ашыруны тәмамлау. Уңай үзгәрешләрнең тотрыклылыгын тәэмин итү механизмнарын формалаштыру. Системаны үстерүнең киләсе чорына максатлар һәм бурычларны билгеләү
Көтелгән нәтиҗәләр	- территориаль файдалану чикләрендә мәктәпкәчә белем бирү оешмалары челтәренең оптималь структурасын булдыру – 62 белем бирү оешмасы, мәктәпкәчә белем бирү буенча хезмәт күрсәтүчеләр, өстәмә мәктәпкәчә урыннар булдыру – 225. - мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләренә мохтаҗ 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәрге балаларны йөз процент колачлау; - федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру шартларында мәктәпкәчә белем бирүнең сыйфатын күтәрү; - мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең һөнәри компетенцияләрен арттыру; - авыруларны киметүгә, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту; - финанс-икътисади эшчәнлек системасын үстерү, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту.

Программаны финанслауның күләме һәм чыганаклары	• Татарстан Республикасы бюджеты; • муниципаль бюджет ; • бюджеттан тыш һәм башка эшчәнлектән акчалар; • ата-аналар взносыннан кергән акча. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты хисабына Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 684185,5 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2018 – 223980,8 мең сум; 2019 – 228130,8 мең сум; 2020 – 232073,9мең сум; Искәрмә: Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерга ия һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш
Программа буенча контроль һәм хисаплылык	Мониторинг алып бару, арадаш контроль, программаны тормышка ашыру барышы турында хисап бирү. Программа үтәлешен түбәндәгеләр контрольдә тота: Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, «Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» муниципаль учреждениесе. Программаны гамәлгә ашыру кысаларында бюджет акчаларын тотуны контрольдә тоту законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла

Кукмара муниципаль районы мәктәпкәчә белем бирү системасының торышы һәм төп проблемалары

2017-2018 уку елында Кукмара муниципаль районында 60 белем бирү оешмасы мәктәпкәчә белем бирү буенча хезмәтләр күрсәтә, шул исәптән 46 балалар бакчасы, мәктәпкәчә төркемле 14 гомуми белем бирү мәктәбе. Төркемнәрнең гомуми саны – 139, шул исәптән Кукмара шәһәре буенча – 68, авыл буенча – 71.

Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларына 2710 тәрбияләнүче йөри (Кукмара шәһәрендә – 1519 кеше, авылда – 1191 кеше.) Мәктәпкәчә белем бирү 59,3% *тәшкил итә (Татарстан Республикасы буенча – 70,2%).* Урыннарның гомуми саны – 2764 (Кукмара ш. – 1285, авылда – 1479). 100 урынга исәпләнгән

балалар саны 98 кеше тәшкил итә (Кукмара шәһәрендә – 118 кеше, авылда – 81 кеше)

Кукмара муниципаль районында килеп туган демографик хәл мәктәпкәчә белем бирү системасының сан күрсәткечләренә сизелерлек йогынты ясый. Соңгы елларда балалар туу күрсәткече түбәндәгеләрне тәшкил итә: 2015 елда – 665 кеше, 2016 елда – 583 кеше, 2017 елның 9 аенда – 365 кеше. 2017 елның 25 ноябренә «Электрон балалар бакчасы» АИС буенча чиратта торучы балалар саны: 1038 кеше, шул исәптән 0 яшьтән алып 1,5 яшькә кадәр – 538 кеше, 1,5-3 яшьлек – 457 кеше, 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр – 43 кеше. Кукмара ш.– 707 кеше, 0 яшьтән 1,5 яшькә кадәр – 369 кеше, 1,5 – 3 яшьлек – 321 кеше, 3 яшьтән 7 яшькә кадәр – 17 кеше) 2017 елга ДООга урнашырга теләгән 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар тулысынча урыннар белән тәэмин ителгән.

Мәктәпкәчә белем бирү буенча хезмәтләр күрсәтү өлкәсендә дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында Кукмара муниципаль районында өстәмә мәктәпкәчә урыннар булдырыла (2014 елда – 200 урын,2015 елда-300 урын, 2016 елда – 45 урын, 2017 елда – 30 урын). 2015 елда Кукмара шәһәрендә 260 урынга исәпләнгән 5 номерлы «Йолдызлык», Туембаш авылында 40 урынга исәпләнгән балалар бакчалары ачылды. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларын капиталь ремонтлау республика программасы буенча 2016 елда Кукмара шәһәренең 6 нчы номерлы «Салават күпере» һәм 7 нче номерлы «Кыңгырау» балалар бакчалары биналарына гомуми 225 урынга, Вахитов авылының балалар бакчасына 40 урынга капиталь ремонт ясалды. Нырья авылында 50 урынга исәпләнгән балалар бакчасы бинасы төзелде. 2018 елда Кукмара ш. 2 нче «Чулпан», 8 нче «Ручеек», 9 нчы «Миләшкәй», 10 нчы «Ромашка» балалар бакчалары биналарына гомуми 440 урынга исәпләнгән, Село Чура авылында 40 урынга исәпләнгән капиталь ремонт үткәрү, Ядегәр авылында 50 урынга исәпләнгән яңа балалар бакчасы бинасын төзү планлаштырыла.

Шулай ук түбәндәге торак пунктларда мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләренә ихтыяҗ зур: Иске Юмья, Сәрдекбаш, Камышлы, Балыклы, Түбән Казаклар, Югары Күзмис, Трыш, Починок Сутер, Татар Толлысы авыллары.

Илнең социаль-икътисади үсешендәге заманча шартлар, фәнни белемнәр системасын яңарту тизлегенең сизелерлек артуы, мәгълүмати күләмнең артуы мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирүне оештыруга яңа таләпләр куя, балаларда яңа сыйфатлар һәм кыйммәтләр тәрбияләүгә юнәлтә. Бу шартлар мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген яңарту кирәклеген аңлата.

2014 елдан башлап барлык балалар бакчалары мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартлары контекстында мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген яңарту өстендә актив эшли:

- һәр мәктәпкәчә учреждениедә ФДББСны исәпкә алып белем бирү программасы эшләнде һәм гамәлгә ашырыла;

-барлык мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә белем бирү процессын төзүнең комплекслы-тематик принцибы, шулай ук мәгариф өлкәләрен интеграцияләү принцибы гамәлгә ашырыла.

Кукмара шәһәренең «Ләйсән» 4 нче балалар бакчасы базасында балаларны татар һәм рус телләренә өйрәтү буенча уку-методик комплектын кертү буенча эксперименталь мәйданчык эшли. Эксперименталь режимда эшләү мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында телләрне нәтиҗәле укыту өчен грамоталы методик якын килүне тормышка ашырырга мөмкинлек бирә. 1 нче «Каенкай» балалар бакчасы мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру буенча республика эксперименталь мәйданчыгы булып тора. Һәр мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә идарә итү системасын һәм методик эшне камилләштерергә мөмкинлек бирә торган Интернет-ресурслар актив кулланыла. Бүген барлык мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең үз сайтлары эшли, программаны гамәлгә ашыру барышында һәр мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә сайтларның нәтиҗәле эшен оештыру планлаштырыла.

Мәктәпкәчә белем бирү системасында үзгәрешләр мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләренә карата югары таләпләр куя. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре педагогларының һөнәри компетентлыгын, аларның социаль статусын күтәрү актуаль булып тора. (1 нче кушымта)

Программаны тормышка ашыру чаралары исемлеге һәм көтелгән нәтиҗәләр.

Муниципаль программаның гамәли этабын тормышка ашыруның беренчел юнәлеше - мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре челтәрен (өстәмә урыннар) арттыру (табл. 1) төркемнәрнең норматив тулылыгына китерү (табл. 2) мәктәпкәчә белем бирүнең сыйфатын күтәрү һәм уку эшчәнлегенә алшартлар формалаштыру (табл. 3), балалар һәм хезмәткәрләрнең куркынычсыз яшәү шартларын тәэмин итү (табл.4-9).

1 нче таблица **2018-2020 елларда Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә чиратны бетерү буенча «Юл картасы»**

№ т/б	Еллар	Эчтәлеге	ДОУ исеме	Егәрлек	Сумма (мең сум)
1	2018 ел	төзелеш	Ядегәр авылы балалар бакчасы	50	27077,75
		Капиталь ремонт	Кукмара шәһәренең 2 нче «Чулпан» балалар	110	17000,00

			бакчасы		
		Капиталь ремонт	Кукмара шәһәренең «Ручеек» 8 нче балалар бакчасы	110	17000,00
		Капиталь ремонт	Кукмара шәһәренең 9 нчы «Миләшкәй» балалар бакчасы	110	17000,00
		Капиталь ремонт	Кукмара шәһәренең 10 нчы «Ромашка» балалар бакчасы	110	17000,00
		Капиталь ремонт	Село-Чура авылы балалар бакчасы	40	7500,00
		Гомуми белем бирү мәктәпләре биналарында мәктәпкәчә төркемнәр урнаштыру өчен капиталь ремонт	Кәркәүч авылы Түбән Үрәс авылы	20 20	7500,00 7500,00
2	2019-2020 еллар	төзелеш	Иске Юмья авылы балалар бакчасы	25	20000,0
		төзелеш	Балыклы авылы балалар бакчасы	25	20000,0
		төзелеш	Иске Кня-Юмья балалар бакчасы	25	20000,0
		төзелеш	Трыш авылы балалар бакчасы	20	18000,0
		Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен урнаштыру өчен мәктәп биналарын реконструкцияләү	Камышлы авылы балалар бакчасы	25	20000,0
		Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен урнаштыру өчен мәктәп биналарын реконструкцияләү	Сәрдекбаш авылы	25	20000,0
		Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен урнаштыру өчен мәктәп биналарын реконструкцияләү	Починок Сутер авылы балалар бакчасы	25	20000,0
		Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен урнаштыру өчен мәктәп биналарын реконструкцияләү	Татар Толлысы авылы балалар бакчасы	20	18000,0
		Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен урнаштыру өчен мәктәп биналарын реконструкцияләү	Урта Комар авылы балалар бакчасы	20	18000,0
		Капиталь ремонт	Янсыбы авылы балалар бакчасы	40	20000,0
		Капиталь ремонт	Өлге авылы балалар	40	20000,0

			бакчасы		
		Капиталь ремонт	Село-Чура авылы балалар бакчасы	40	20000,0
		Капиталь ремонт	Княбаш авылы балалар бакчасы	20	18000,0
		Капиталь ремонт	Манзарас авылы 1 нче номерлы балалар бакчасы	16	18000,0
		Капиталь ремонт	Каенсар авылы балалар бакчасы	25	20000,0

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә чиратны бетерү буенча «Юл картасы»н үтәү нәтиҗәсендә 2020 елда 1 яшьтән 7 яшькә кадәр булган барлык балаларга урыннар биреләчәк (мәктәпкәчә белем бирүне колачлау – 100%).

2 нче таблица **Балалар бакчалары, төркемнәр һәм аларда урыннар саны**

Еллар	Мәктәпкәчә белем бирүче белем бирү оешмалары саны	Төркемнәр саны	Урыннар саны	Балалар саны
2018	61	141	2804	2730
2019	62	148	2954	2880
2020	62	148	2954	3000

Балалар бакчалары (төркемнәр, урыннар) санын арттыру нәтиҗәсендә мәктәпкәчә белем бирү буенча балаларны колачлау күрсәткече 59% тан 80% ка кадәр артыр дип көтелә.

3 нче таблица **Кукмара муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләре саны, аларның квалификациясен күтәрү**

Уку еллары	Хезмәткәрләр саны (кеше)				Педагогик хезмәткәрләрнең квалификация категорияләре			
	Адм.	укытучылар	тех. персонал	барлыгы	югары	беренче	вазыйфаларына туры киләләр	Категориясе юк
2018 ел	46	300	412	758	38	127	42	93
2019 ел	46	316	428	790	47	136	52	81
2020 ел	46	320	434	800	56	148	44	72

Педагогик кадрларның квалификация категорияләрен һәм белем дәрәҗәсен күтәрү мәктәпкәчә белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә һәм балаларның уңышлы уку эшчәнлегенә алшартлар булдыруга ярдәм итәчәк.

Балалар һәм хезмәткәрләр өчен ДООда куркынычсыз шартлар тудыру

4 нче таблица. **Автоматлаштырылган янгынга каршы сигнализация урнаштыру**

Еллар	Мәктәпкәчә белем бирүче белем бирү оешмалары саны	шул исәптән АПС булганнар	шул исәптән АПСбулмаганнар	Чаралар (АПС урнаштыру)	Сумма (мең сум)
2018 ел.	61	59	2	Үрәсбаш авылы, Күкшел авылы балалар бакчалары	116,0
2019 ел	62	62	-	-	-
2020 ел	62	62	-	-	-

5 нче таблица **Хәвефле сигнализация кнопкасын урнаштыру**

Еллар	ОО саны	шул исәптән КТС булганнар	шул исәптән КТС булмаганнар	Чаралар (КТС урнаштыру)	Сумма (мең сум)
2018 ел.	61	29	32	32	256,00
2019 ел	62	62	-	-	-
2020 ел	62	62	-	-	-

6 нчы таблица **Кукмара шәһәре балалар бакчаларында күләгәле навеслар белән тәэмин итү буенча СанПиН 2.4.1.3049-13 таләпләрен бозуны бетерү**

Еллар	**ДОУ исеме**	**Саны**	**Сумма (мең сум)**
2018 ел	«Каенкай» 1 нномерлы балалар бакчасы	6 күләгәле навес	1716,0
	«Лэйсэн» 4 номерлы	6 күләгәле навес	1620,0

	балалар бакчасы		
	«Салават күпере» 6 номерлы балалар бакчасы	5 күләгәле навес	1200,0
	«Кыңгырау» 7 номерлы балалар бакчасы	6 күләгәле навес	1524,0
	«Миләшкәй» 9 номерлы балалар бакчасы	6 күләгәле навес	1560,0
	Барлыгы	29 күләгәле навес	**7620,0**
2019 ел	Ятмас Дусай балалар бакчасы	1 күләгәле навес	286,0
	Иске Юмья авылы балалар бакчасы	1 күләгәле навес	286,0
	Княбаш авылы балалар бакчасы	1 күләгәле навес	286,0
	Барлыгы	3 күләгәле навес	**858,0**

7 нче таблица **Видеокүзәтү урнаштыру**

Еллар	Балалар бакчалары саны	Видеокүзәтү		Чаралар	Сумма (мең сум)
		бар	юк		
2018 ел.	61	16	45	12 ДОО	300,0
2019 ел	62	28	34	20 ДОО	500,0
2020 ел.	62	48	14	14 ДОО	350,0
Барлыгы					**1150,0**

4-7 нче таблицаларда күрсәтелгән чараларны үтәү нәтиҗәсендә балалар үсеше, хезмәткәрләрнең һәм ата-аналарның тормышын һәм сәламәтлеген саклау өчен куркынычсыз шартлар тудырылачак.

2018-2020 елларга Кукмара муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирүне үстерү программасы мәктәпкәчә белем бирү системасы белән идарә итүдә максатчан программалы якын килүне тормышка ашырырга, яңа белем

бирү сыйфатына чыгу перспективаларын билгеләргә, аның динамикалылыгын, көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Аны тормышка ашыру тупланган барлык эчке һәм җәлеп ителгән ресурслардан рациональ файдаланырга, Кукмара муниципаль районы мәктәпкәчә белем бирү системасының тулаем төбәк мәктәпкәчә белем бирү сәясәтенә йогынтысын арттыру өчен алшартлар булдырырга мөмкинлек бирәчәк.

Кукмара муниципаль районы
Башкарма комитетының
10.02.2020 елның 142 номерлы карарына
2 нче кушымта

«2018 - 2020 ЕЛЛАРГА КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮНЕ ҮСТЕРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

(алга таба – Ярдәмче программа)

I. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Ярдәмче программаның исеме	«2018-2020 елларга Кукмара муниципаль районында гомуми белем бирүне үстерү» Ярдәмче программасы
Ярдәмче программаның максаты	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә укучыларны конкурентлыкка сәләтле укытуны һәм чыгарылыш сыйныф укучыларын уңышлы социальләштерүне тәэмин итә торган белем бирү системасын формалаштыру.
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Белем бирү сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасын ачыклык, объективлык һәм иҗтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә камилләштерү. 2. Педагогларның һөнәри үсеше, мәгариф системасына яшь педагогик һәм идарәче кадрларны җәлеп итү буенча эшне дәвам итү. 3. Туган телне һәм әдәбиятны, РФ дәүләт телен өйрәтүне укыту-методик, ресурслы, мәгълүмат белән тәэмин итүне көчәйтергә, милли, этномәдәни белем һәм тәрбия бирүнең эчтәлеген һәм технологияләрен яңартырга. 4. Белем бирү учреждениесендә Федераль дәүләт белем бирү стандартларын нәтиҗәле гамәлгә кертү өчен оптималь шартлар тудыру. 5. Укучыларны инклюзив укыту һәм тәрбияләү, мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен федераль дәүләт белем бирү стандартларын, акылга зәгыйфь балалар өчен федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру өчен оптималь шартлар тудыру. 6. Табигый-математик һәм технологик белем бирүдә заманча сыйфатка ирешүнең гамәли-ориентлашкан модельләрен үстерү. 7. Социаль проектлар буенча максатчан эш нигезендә укучыларны системалы тәрбияләү һәм социальләштерүне тәэмин итәргә. 8. Сыйфатлы белем алуны тәэмин итә торган инфраструктураны һәм оештыру-икътисадый механизмнарны үстерү.
Ярдәмче	«2018 – 2020 елларга гомуми белем бирүне үстерү»

программалар исемлеге	ярдәмче программасы
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2018-2020 еллар. Ярдәмче программа бер этапта гамәлгә ашырыла
Ярдәмче программаны финанс белән тәэмин итү	Программаны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 1 761 659,4 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча түбәндәгечә: 2018 ел – 581450,1 мең сум; 2019 ел – 609420,5 мең сум; 2020 ел – 570788,8 мең сум; Искәрмә: Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерга ия һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтиҗәләре	Максатка ирешү индикаторлары: 1. Агымдагы елда мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны суммасына карата агымдагы елда мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны һәм агымдагы елда мәктәпкәчә белем алу өчен чиратта торучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар санын 100% ка җиткерергә; 2. Квалификация күтәрүне һәм (яки) һөнәри әзерлекне узган мәгариф хезмәткәрләре (укытучылар, тәрбиячеләр, мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре) өлешен мәгариф хезмәткәрләренең гомуми исәбендә 16,7% ка җиткерергә; Гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми исәбендә төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның чагыштырма саны 70% дәрәҗәсендә сакланачак; 4. Мәктәпкәчә белем бирү программалары белән балаларны колачланы 98 процентка җиткерергә; 5. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми исәбендә мәктәпкәчә белем бирү стандартлары таләпләренә туры килә торган программалар буенча белем алучы белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең чагыштырма өлешен 100 процентка кадәр арттырырга; 6. Иң яхшы БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү

	учреждениесендә бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллының (1 предметка исәпләгәндә) иң начар БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендәге бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллына (1 предметка исәпләгәндә) карата нисбәте 1,46 га кадәр кимиячәк; 7. Бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган муниципаль гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның гомуми санындагы өлешен 0 процент дәрәҗәсендә саклап калырга; 8. Яңа федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укучы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының чагыштырма санын 98% күтәрергә; 9. Гомуми белем бирү оешмаларында балаларны ана телендә укытуны 64 процент дәрәҗәдә саклап калырга; 10. Гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының гомуми исәбенә карата 35 яшькә кадәрге яшь укытучылар санының чагыштырма өлешен 26,5 процenттан да ким булмаган дәрәҗәдә саклап калырга; 11. Педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санына карата аттестация узган педагогик хезмәткәрләр өлешен 72 процент күләмендә саклап калырга; 12. Аттестацияләнгән педагогик хезмәткәрләрнең гомуми исәбендә югары квалификацияле педагогик хезмәткәрләр өлеше 22% дәрәҗәдә саклanaчак; 13. Аттестацияләнергә тиешле җитәкчеләр һәм педагогик хезмәткәрләрнең гомуми исәбендә аттестацияләнгән җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләр өлеше 98,5% ка кадәр артачак; 14. Белем бирү учреждениеләренең гомуми исәбендә инвалидларны һәм үсештә кимчелекләре булмаган затларны бергә укытуны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган универсаль каршылыксыз мохит булдырылган белем бирү учреждениеләрнең өлеше 20% дәрәҗәсендә саклanaчак; 15. Инвалид балаларның гомуми исәбендә белем алу хезмәтләрен дистанцион укыту рәвешендә алучы инвалид-балалар өлеше 40% дәрәҗәсендә саклanaчак; 16. Белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә җәмәгатьчелек катнашында коллегиаль идарә органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) төзелгән мәгариф оешмаларының чагыштырма саны 100% ка кадәр артачак; 17. Белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә рәсми сайтларда үз эшчәнлекләре турында норматив

	беркетелгән белешмәләр исемлеген бирүне тәэмин итүче белем бирү оешмаларының агыштырма саны 100% ка кадәр артачак; 18. Программа кысаларында эшләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә (алга таба - Интернет челтәре) керү мөмкинлеге бирелгән электрон инструктив-методик ресурсларның программа кысаларында эшләнгән электрон инструктив-методик ресурсларның гомуми санында тоткан урыны 100% тәшкил итә. Турыдан-туры нәтиҗәләр күрсәткечләре: - төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар саны ел саен 1050 кеше дәрәҗәсендә саклана; - балаларга гомуми белем һәм тәрбия бирү системасында ел саен 60 район чарасын үткәрү; - белем бирү сыйфатын тышкы бәяләү механизмнары гамәлгә ашырыла торган гомуми белем бирү дәрәҗәләре саны 100 процентка кадәр артачак; - Программа нәтиҗәләрен тарату буенча район дәрәҗәсендә үткәрелгән чаралар саны ел саен 2 берәмлектән дә ким булмаячак.
Программаның җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе

2.1.1. Гомуми белем бирүнең агымдагы торышы характеристикасы

Гражданнарның бушлай башлангыч, төп гомуми, урта гомуми белем алуга хокукларын гамәлгә ашыру максатыннан Кукмара муниципаль районында 2017-2018 уку елының 1 сентябренә 32 белем бирү учреждениесе эшли.

Районның гомуми белем бирү системасы белем бирү хезмәтләренең шактый киң спектрын тәкъдим итә торган гомуми белем бирүнең төрле дәрәҗәдәге барлык төрләре белән тәкъдим ителгән.

Белем бирү учреждениеләрендә укыту, «Кукмара 3 нче номерлы урта мәктәбеннән» тыш, бер сменада алып барыла. Профильле укыту районның барлык мәгариф учреждениеләрендә дә саклана. Профильле укыту программасында укучыларның 98% ы катнаша.

Педагоглар составының сыйфатын анализлау күрсәткәнчә, район укытучыларының квалификация дәрәҗәсе шактый яхшы. Гомуми белем бирүнең эчтәлеген яңарту программа материалын сыйфатлырак үзләштерүгә ярдәм итә торган укыту-методик комплектлар кертү, чит телне иртә өйрәнү, заманча педагогик технологияләр куллану, шул исәптән критик фикерләү, портфолио, перспективалы-алдан һәм проблемалы укыту, проект-тикшеренү эшчәнлеге, системалы эшчәнлек алымнары аша тормышка ашырыла.

Район мәктәпләрендә 733 укытучы эшли, шуларның 199 ы (21,92%) – югары квалификацион категориягә, 539 ы (59,36%) беренче квалификацион категориягә ия, 99 ы (0,91%) педагог вазыйфасына туры килү-килмәүдә аттестацияләнде.

«Федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә эшләүче педагогларның осталыгы» муниципаль проекты педагогларның һөнәри компетентлыгын арттыруга юнәлдерелгән.

Мәктәпкәчә һәм башлангыч белем бирү, Башлангыч гомуми һәм төп гомуми белем бирү оешмаларының күчүчәнлеген тормышка ашыру буенча педагоглар белән методик эш һәр белем дәрәҗәсе чыгарылыш укучысын ФГОС таләпләре белән таныштыруга, «чыгарылыш сыйныф укучысының портреты» критерийларын тикшерүгә, аларны хәл итү юлларын эзләүгә, балалар бакчалары һәм мәктәп педагоглары тарафыннан кулланыла торган белем бирү принципларына нигезләнгән белем бирү технологияләрен өйрәнү һәм алмашуга юнәлдерелгән.

Кукмара муниципаль районы гомумбелем учреждениеләренең югары фән, метапредмет белеме булган 1-4 сыйныф укучыларының социаль гамәлләрен формалаштыру; кече яшьтәге мәктәп укучыларының иҗади потенциалын үстерү; укучының шәхси үсеше нигезендә яңа компетентлык формалаштыру; сәләтле балалар белән эшләүдә район педагогларының һөнәри осталыгын арттыру максатларында ел саен 3-4 сыйныф укучыларының «Умный» интеллектуаль марафоны, 2 сыйныф укучылары арасында «Балалар журналы проекты» конкурсы, 1 нче сыйныф укучылары өчен «Почемучка» интеллектуаль бәйгесе үткәрелә, аларда район мәктәпләре укучылары актив катнаштылар.

Республика, төбәк дәрәҗәсендә мәктәп укучылары олимпиадаларында җиңүчеләр һәм призерлар саны елдан-ел арта бара.

Соңгы 2 елда «Югары сыйфатлы белем бирү өчен» Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре рейтингы нәтиҗәләре буенча Кукмара муниципаль районы призлы урыннарны били. Соңгы 2 елда 9, 11 нче сыйныфны тәмамлаучылар арасында аттестат алмаган укучы юк.

Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрендә 2017 уку елында 116 инвалид бала укыды, шуларның 64е – сәламәтлекләре чикле (ОВЗ) балалар. Гомуми белем бирү мәктәпләрендә 22 укучы өй шартларында белем ала. Мәчкәрә мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен интернат-мәктәбендә сәламәтлекләре чикле булган 60 бала укый, шуларның 33 е инвалид бала.

Муниципаль психологик-медик-педагогик комиссия бәяләмәләре нигезендә учреждениеләрдә күрү сәләте, терәк-хәрәкәт аппараты, сөйләм, ишетү бозылган балаларны укыту оештырылды. Бу балалар белем бирү сыйныфларында булмаган балалар белән бергә укыйлар

Кукмара муниципаль районында «Уңайлы мохит» дәүләт программасы 5 гомуми белем бирү мәктәбендә тормышка ашырыла (МБББУ А.М. Булатов исемендәге күппрофильле лицей, МБОУ КСШ № 3, МБОУ КСШ № 4, К.Ф.Шакиров исемендәге Зур Сәрдек авылы гимназиясе, С.А. Әхтәмов

исемендәге Манзарас авылы урта мәктәбе). Әлеге белем бирү учреждениеләре республика база мәйданчыклары статусын алды.

Укучыларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту – белем бирү учреждениеләренең төп бурычы. Укучыларның сәламәтлеген саклау шартлары «Мәгариф турында» Федераль закон, белем бирү учреждениеләренә укучыларның сәламәтлеген саклау өлешендә төгәл таләпләр билгеләнгән боерык кебек норматив-хокукый документлар белән регламентланган. Менә аларның кайберләре:

- белем бирү учреждениесе инфраструктурасының укучыларның сәламәтлеген саклау шартларына туры килүе.
- белем бирү процессын рациональ оештыру;
- сәламәт һәм куркынычсыз яшәү рәвеше мәсьәләләре буенча белем бирү процессында катнашучылар белән агарту һәм методик эш системасын оештыру.

Сәламәтлекнең начараю куркынычын сәламәтлектәге тайпылышларны иртә диагностикалауны, сәламәтлек саклау белем бирү технологияләрен куллануны үз эченә алган комплекслы чаралардан башка киметү мөмкин түгел. Белем бирү учреждениеләре эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген бәяләү бу юнәлештә профилактик медицина тикшерүе нәтиҗәләре нигезендә гамәлгә ашырыла. 2014 елдан башлап авыруларга беренчел диагностика шулай ук «Армис» аппараты аша башкарыла. Укучыларга беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтү, медицина тикшерүләрен һәм диспансерлаштыруны уздыру сәламәтлек саклау учреждениеләре тарафыннан лицензия таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

Белем бирү учреждениесенең инфраструктурасы, нигездә, сәламәтлек саклау шартларын үти. Бу: уку кабинетларында, спорт залларында һәм башка бүлмәләрдә табигый һәм ясалма яктырту, һава-җылылык режимының санитар кагыйдәләре үтәлә. Уку кабинетлары, спорт корылмалары, санитар кагыйдәләр таләпләренә туры китереп, кирәкле җиһазлар һәм инвентарь белән җиһазландырылган. Мәгариф учреждениеләрендә мәктәп җиһазлары буй буенча 95% ка туры килә. Белем бирүнең сәламәтлек саклау режимын үтәүгә, шул исәптән, санитар кагыйдәләр таләпләренә туры китереп, белем бирүнең техник чараларын, мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне кулланганда да, игътибар бирелә.

Барлык белем бирү учреждениеләрендә медицина эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен тиешле шартлар һәм таләпләргә туры килә торган медицина кабинетлары эшли. Медицина кабинетлары мебель, оргтехника, медицина җиһазлары белән җиһазландырылган.

Ел саен шәһәр һәм район мәктәпләрендә укучыларның сәламәтлеге торышына мониторинг үткәрелә. Укучыларның сәламәтлеге күрсәткечләре динамикасын ел саен анализлау гамәлгә ашырыла. (Болар – гомуми сәламәтлек күрсәткече; күрү органнары һәм терәк-хәрәкәт аппараты авыруларының күрсәткече; авыру буенча дәрес калдырулар саны күрсәткече; еш авыручы укучыларны сәламәтләндерүнең нәтиҗәлелеге.) Беренче сыйныф укучыларына һәм тугызынчы сыйныф укучыларына аеруча зур игътибар бирелә. 2017 елда

профилактик тикшерүләр буенча гомуми белем бирү учреждениеләре укучыларын колачлау 100% тәшкил итә.

Укучыларның сәламәтлеген комплекслы бәяләү нәтиҗәләре буенча авыруларның төп төркемнәре – сөяк-мускул системасы авырулары һәм күз авырулары. Уртача физик үсеш алган мәктәп укучылары саны югары һәм уртачадан югарырак физик үсеш алган балалар саны арту хисабына кимегән.

Укучылар һәм аларның ата-аналары белән профилактик эшкә зур игътибар бирелә. Мәктәптә зарарлы гадәтләрне профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешенә ярдәм итү буенча эш оештырылган. Төрле формаларда укучылар тәмәке тартуның, наркоманиянең, хокук бозуларның зыяны турында мәгълүмат алалар һ.б. Тәрбия эше кысаларында белем бирү учреждениеләрендә түбәндәге темага рәсем, инша, эссе конкурслары үткәрелә: «Мин сәламәт яшәү рәвешен сайлыйм». Мәктәп укучылары әлеге тематика буенча муниципаль конкурсларда чыгыш ясыйлар. Барлык белем бирү учреждениеләре тарафыннан «Сәламәтлек» программасы тормышка ашырыла.

Тәкъдим ителгән мәгълүматлар мәктәпләрдә педагогик коллективлар, ата-аналар, медицина хезмәткәрләре белән берлектә төрле авыруларны профилактикалау, сәламәтлекне саклау һәм ныгыту системасында эш алып барылуын раслый. Укучыларның сәламәтлеге күрсәткечләренең тотрыклылыгы шулай ук 2014-2018 елларга мәгариф учреждениеләре укучыларының сәламәтлеген саклау һәм ныгыту буенча ведомствоара план юнәлешләрен гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә тәэмин ителә: балаларны саклау мәсьәләләре буенча сәламәтлек саклау формаларын кертү, ведомствоара хезмәттәшлек формаларын үстерү, укучыларның физик үсеше мониторингын камилләштерү.

Беренче квалификацион категориягә ия булган һәм биләгән вазыйфасына туры килүгә аттестация үткән педагогик кадрларның артуы күзәтелә. Югары квалификацион категория күрсәткечләре тотрыклы.

Барлык укытучылар Educare Cooperative Limited сингапур компаниясенең «Татарстан Республикасында белем бирү сыйфатын камилләштерү» проектын тормышка ашыру кысаларында актив укыту методлары, фикерләү культурасын үстерү, критик фикерләүне үстерү буенча тренинг һәм методик коучинг уздылар. 2016 - 2017 елларда яшь һәм яңадан килгән педагоглар белән тренинг үткәрелде.

Ел дәвамында хезмәттәшлекне үстерү һәм педагогик тәҗрибә белән алмашу буенча зур эш башкарылды. Муниципаль районның белем бирү учреждениеләре базасында 10 нан артык республика һәм төбәкара методик чара үткәрелде, аларда муниципаль мәгариф системасының эш тәҗрибәсе күрсәтелде:

- Татарстан Республикасының укыту-методик эш буенча мәгариф идарәсе муниципаль органнары җитәкчеләре урынбасарларының стажировкасы:
- Татарстан Республикасы белем бирү учреждениеләре җитәкчеләре стажировкасы (МБГББУ Кукмара 3 нче номерлы урта мәктәбе, МБГББУ «1 номерлы гимназия»);

- ТР муниципаль районнары мәктәпләре директорлары семинарлары (МБГББУ «Кукмара ш.т.б. А. М. Булатов исемендәге күппрофильле лицей);

Педагогик эшчәнлектә һөнәри компетенцияләрне белү дәрәҗәсен күтәрү һәм аларның иҗади потенциалын үстерү, шулай ук иң яхшы педагогик тәҗрибәне тарату, район укытучылары педагогик хезмәтенең абруен күтәрү максатыннан грантларда актив катнашалар. «Укытучы-эксперт» номинациясендә 3 югары квалификацияле педагог грантка ия булды (Нәҗипова Г.Ш., Хайдарова Л. А., Антипова Э. В.).

«Укытучы-остаз» номинациясендә грант МП лицейдан физик культура укытучысына (Белянин А.А.) бирелде. . «Укытучы-мастер» номинациясендә беренче квалификация категориясендәге 4 укытучы әңгәмәдә катнашты, алар барысы да грантка ия булдылар (Яппарова А., Бегашев В. Т., Абдуллина Р. С., Шәймәрданова г. р.).

Мастер-укытучылар алдында бурыч - муниципаль районның 2 һәм аннан күбрәк мәктәбе укучылары белән проект эшләрен булдыру һәм гамәлгә ашыру. Укытучы-остазларның бурычы – үсеш нокталарына һәм өстенлекләргә индивидуаль анализ үткәрү нигезендә үз муниципаль районының яшь укытучыларына остазлык планын төзү һәм тормышка ашыру Эксперт-укытучылар Укытучы-экспертлар укытучы-мастерларга һәм укыту-остазларга системалы рәвештә ярдәм итүгә, шулай ук үз фән өлкәсендә республика дәрәҗәсендә эксперт эшчәнлеге проектларына җәлеп ителәчәк.

2017 елда «Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә иң яхшы укыту практикасы» грантына «К. Ф. Шакиров исемендәге Зур Сәрдек авылы гимназиясе» ия булды. 2016 елда «Уңышлы мәктәп» грантына МП Кукмара ш.т. п. А.М.Булатов исемендәге лицей» ия булды.

Педагоглар белән үткәрелгән эш белем бирү эшчәнлегендә һәм конкурс хәрәкәтендә югары күрсәткечләргә ирешергә мөмкинлек бирде. Уку елы дәвамында педагогларның 41% тан артыгы РФ һәм ТР һөнәри конкурсларында җиңүче һәм дипломант булды, Мәгариф һәм фән хезмәткәрләренең республика киңәшмәсе секцияләрендә һәм муниципаль чараларда эш тәҗрибәсе белән уңышлы уртаклашты.

Һөнәри осталык бәйгеләре дипломантлары булдылар:

Хәсәнова Г.Г., Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы МБГББУ «3 нче КУМ» югары квалификацион категорияле татар теле һәм әдәбияты укытучысы – 2017 елда Россия Федерациясендә акчалата бүләк алу өчен иң яхшы укытучыларны сайлап алу конкурсында җиңүче булды.

Муллагалиева Л.А., «С.А. Әхтәмов исемендәге Манзарас авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе»нең башлангыч сыйныфлар укытучысы - Татарстан Республикасында Россия ел укытучысы Бөтенроссия конкурсының «Иҗат һәм инновацияләр» номинациясендә җиңүче.

2016 елның август аенда Алабуга шәһәрендә мәктәп укытучыларының VI Халыкара фестивалендә районның 6 педагогы катнашты.

2.2. Программаның максаты һәм бурычлары

Әлеге ярдәмче программада чагылдырылган үзгәртеп коруларның төп стратегик максаты – Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә укучыларны конкурентлыкка сәләтле укытуны һәм чыгарылыш сыйныф укучыларын уңышлы социальләштерүне тәэмин итә торган белем бирү системасын булдыру.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен Программа тарафыннан түбәндәге бурычларны хәл итү каралган:

1. Белем бирү сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасын ачыклык, объективлык һәм иҗтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә камилләштерү.
2. Педагогларның һөнәри үсеше, мәгариф системасына яшь педагогик һәм идарәче кадрларны җәлеп итү буенча эшне дәвам итү.
3. Туган телне һәм әдәбиятны, РФ дәүләт телен өйрәтүне укыту-методик, ресурслы, мәгълүмат белән тәэмин итүне көчәйтергә, милли, этномәдәни белем һәм тәрбия бирүнең эчтәлеген һәм технологияләрен яңарту.
4. Белем бирү учреждениесендә Федераль дәүләт белем бирү стандартларын нәтиҗәле гамәлгә кертү өчен оптималь шартлар тудыру.
5. Укучыларны инклюзив укыту һәм тәрбияләү, мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен федераль дәүләт белем бирү стандартларын, акылга зәгыйфь балалар өчен федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру өчен оптималь шартлар тудыру.
6. Табигый-математик һәм технологик белем бирүдә заманча сыйфатка ирешүнең гамәли-ориентлашкан модельләрен үстерү.
7. Социаль проектлар буенча максатчан эш нигезендә укучыларны системалы тәрбияләү һәм социальләштерүне тәэмин итү.
8. Сыйфатлы белем алуны тәэмин итә торган инфраструктураны һәм оештыру-икътисадый механизмнарны үстерү.

2.3. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2018-2020 елларда бер этапта гамәлгә ашырылачак.

2.4. Ярдәмче программаның төп чаралары исемлеге

1 нче таблица

Чаралар исеме	Чыгымнар категориясе	Башкару вакыты	Чараларны башкаручылар	Финанслау күләме (еллар буенча), мең сум			
				2018	2019	2020	Барлыгы
Ярдәмче программаның максаты: Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә укучыларны конкурентлыкка сәләтле укытуны һәм чыгарылыш сыйныф				**581450,1**	**609420,5**	**570788,8**	**1761659,4**

укучыларын уңышлы социальләштерүне тәэмин итә торган белем бирү системасын формалаштыру							
Белем бирү сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасын ачыклык, объективлык һәм иҗтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә камилләштерергә	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе	0	0	0	0
Педагогларның һөнәри үсеше, мәгариф системасына яшь педагогик һәм идарәче кадрларны җәлеп итү буенча эшне дәвам итү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	60,0	65,0	70,0	195,0
белем җирү оешмаларына гомуми белем бирүнең ФДББСны нәтиҗәле гамәлгә кертү өчен оптималь шартлар тудыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	40,0	45,0	50,0	135,0
Укучыларны инклюзив укыту һәм тәрбияләү, мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен федераль дәүләт белем бирү стандартларын, акылга зәгыйфь балалар өчен	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	40,0	45,0	50,0	135,0

федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру өчен оптималь шартлар тудыру							
Табигый-математик һәм технологик белем бирүдә заманча сыйфатка ирешүнең гамәли-ориентлашкан модельләрен үстерү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	20,0	25,0	30,0	75,0
Социаль проектлар буенча максатчан эш нигезендә укучыларны системалы тәрбияләү һәм социальләштерүне тәэмин итү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	800,0	1000,0	1200,0	3000,0
Социаль проектлар буенча максатчан эш нигезендә укучыларны системалы тәрбияләү һәм социальләштерүне тәэмин итү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	100,0	150,0	200,0	450,0
Сыйфатлы белем алуны тәэмин итә торган инфраструктураны һәм оештыру-икътисадый		2018-2020					

механизмнарны үстерү							
Муниципаль биремнәр нигезендә гомуми белем бирү оешмалары, ведомство буйсынуындагы белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген тәэмин итү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе	122779,4	131913,7	143351,8	398044,9
Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру , ГТО тапшыру	Башка чыгым нар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	3,0	4,0	5,0	12,0
Муниципаль, региональ һәм бөтенроссия олимпиадалары этапларында җиңүчеләр һәм призерлар өчен чаралар оештыру	Башка чыгым нар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	100,0	150,0	200,0	450,0
Заманча педагогик, инновацион һәм сәламәтләндерү технологияләгә ия булган кадрларның квалификациясен күтәрү	Башка чыгым нар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	30,0	40,0	50,0	120,0
Белем бирү сыйфатын тышкы бәяләү һәм дәүләт - иҗтимагый идарә итү механизмнары	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	0	0	0	0

н үстерү аша мәгариф системасы эшчәнлеген бәяләүгә белем бирү хезмәтләрен кулланучыларны кертү							
Мәгариф системасы кадрларының квалификация дәрәҗәсен күтәрү, белем бирү сыйфаты мониторингын оештыру, бәяләү процедураларының нәтиҗәләрен анализлау һәм куллану аша район, аерым оешмалар дәрәҗәсендә белем бирү сыйфатын бәяләү культурасын формалаштыру	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	70,0	75,0	80,0	225,0
Шәхси белем бирү казанышлары һәм төрле дәрәҗәләрдә белем бирү сыйфатын мониторинглау системасы турында мәгълүмат җыю һәм анализлау	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	0	0	0	0

Белем бирү системасының кадрлар потенциалын камилләштерү	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе	100,0	110,0	120,0	330,0
Район педагогик конференцияләре, педагоглар белән тантаналы чаралар, ведомство буйсынуындагы белем бирү оешмаларының бәйрәм һәм юбилей чаралары	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	100,0	130,0	150,0	380,0
Оештыру техникасы, дәреслекләр, укучылар, укытучылар, җитәкчеләр өчен укыту-методик әсбаплар белән тәэмин итү буенча белем бирү оешмасының материаль-техник базасын ныгыту	Башка чыгымнар	2018-2020	Мәгариф идарәсе, ОО	11500,0	10700,0	11500	3370 0,0

2.5. Максатка ирешү индикаторлары һәм Ярдәмче программаны тормышка ашыру нәтиҗәләре

2 нче таблица

№ т/б	Индикатор атамасы/ турыдан-туры нәтиҗә атамасы	Үлчәү берәмлеге	Индикатор күрсәткече/турыдан-туры нәтиҗә		
			2018	2019	2020

2.5.1. Максатка ирешү индикаторлары					
1.	Агымдагы елда мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны суммасына карата агымдагы елда мәктәпкәчә белем алучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны һәм агымдагы елда мәктәпкәчә белем алу өчен чиратта торучы 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар санын 100% ка җиткерергә;	%	70	79	100
2.	Квалификация күтәрүне һәм (яки) һөнәри әзерлекне узган мәгариф хезмәткәрләре (укытучылар, тәрбиячеләр, мәктәпкәчә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре) өлешен гомуми санда 16,7% ка җиткерергә;	%	15,2	16,2	16,7
3.	Гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми исәбендә төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның чагыштырма саны 70% дәрәҗәсендә саклаunion;	%	70	70	70
4.	Мәктәпкәчә белем бирү программалары белән балаларны колачлау 98 процентка кадәр җиткерергә;	%	89	95	98
5	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми исәбендә мәктәпкәчә белем бирү стандартлары таләпләренә туры килә торган программалар буенча белем алучы белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең чагыштырма өлешен 100 процентка кадәр арттырырга;	%	70	79	100
6	Иң яхшы БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендә бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллының (1 предметка исәпләгәндә) иң начар БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендәге бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллына (1 предметка исәпләгәндә) карата нисбәте 1,46 га кадәр кимиячәк;	%	1,53	1,5	1,46
7	Бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган муниципаль гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның гомуми санындагы өлешен 0 процент дәрәҗәсендә саклап калырга;	%	0	0	0

8	Яңа федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укучы гомуми белем бирү оешмалары укучыларының чагыштырма санын 98% күтәрергә;	%	87	96	98
9	Гомуми белем бирү оешмаларында балаларны ана телендә укытуны 64 процент дәрәҗәсендә саклап калу;	%	62	62	64
10	Гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының гомуми исәбенә карата 35 яшькә кадәрге яшь укытучылар санының чагыштырма өлешен 26,5 проценттан да ким булмаган дәрәҗәдә саклап калырга;	%	25,7	25,9	26,5
11.	Педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санына карата аттестация узган хезмәткәрләр өлешен 72 процент күләмендә саклап калырга;	%	72	72	72
12.	Аттестацияләнгән педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында югары квалификацияле педагогик хезмәткәрләр өлеше 22% дәрәҗәдә сакланachak;	%	21,9	22	22
13.	Аттестацияләнергә тиешле җитәкчеләр һәм педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында аттестацияләнгән җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләр өлеше 98,5% ка кадәр артачак;	%	93,4	95,8	98,5
14.	Белем бирү учреждениеләренең гомуми исәбендә инвалидларны һәм үсештә кимчелекләре булмаган затларны бергә укытуны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган универсаль каршылыксыз мохит булдырылган белем бирү учреждениеләрнең өлеше 20% дәрәҗәсендә саклаnachak;	%	17,9	18	20
15	Инвалид балаларның гомуми исәбендә белем алу хезмәтләрен дистанцион укыту рәвешендә алучы инвалид балалар өлеше 40% дәрәҗәсендә саклаnachak;	%	28	35	40
16	Белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә җәмәгатьчелек катнашында коллегиаль идарә органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) төзелгән мәгариф оешмаларының чагыштырма саны 100% ка кадәр артачак;	%	100	100	100

17	Белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә рәсми сайтларда үз эшчәнлекләре турында норматив беркетелгән белешмәләр исемлеген бирүне тәэмин итүче белем бирү оешмаларының агыштырма саны 100% ка кадәр артачак;	%	100	100	100
18	Программа кысаларында эшләнгән электрон инструктив-методик ресурсларның гомуми исәбендә Программа кысаларында эшләнгән «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә (алга таба – Интернет челтәре) керү мөмкинлеге бирелгән электрон инструктив-методик ресурсларның чагыштырма саны 100% тәшкил итә.	%	100	100	100

2.6. Ярдәмче программаны тормышка ашырудагы куркынычларны анализлау

Программаны тормышка ашыру барышында аны тормышка ашыруга тискәре йогынты ясаучы тышкы факторлар барлыкка килергә мөмкин:

- Ярдәмче программаны үтәүгә бүлеп бирелгән бюджет финанславын кыскарту -, яңа бюджет параметрларыннан чыгып, аларны хәл итүдән көтелгән нәтиҗәләрне, планлаштырылган чараларны үтәү срокларын киметү күзлегеннән ярдәмче программаның бурычларын яңадан карауга китерәчәк;

- программа чаралары кысаларында каралган аерым эш төрләренә, хезмәт күрсәтүләргә аерым программа чараларына киткән чыгымнарны арттыруга китерәчәк бәяләр арту.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруга тышкы факторларның йогынтысын минимальләштерү максатыннан түбәндәге чаралар планлаштырылган:

- Ярдәмче программаның үтәлеш нәтиҗәләренә һәм финанслау күләмнәренә ел саен төзәтмәләр кертү;

- Ярдәмче программа чараларын мәгълүмати, оештыру-методик һәм эксперт-аналитик яктан тәэмин итү, массакүләм мәгълүмат чараларында Ярдәмче программаны тормышка ашыру процессларын һәм нәтиҗәләрен яктырту;

- кабул ителә торган карарларга экспертиза үткәрү өчен иҗтимагый оешмаларны, һөнәри экспертларны җәлеп итү.

Ярдәмче программаны календарь ел кысаларында, бүлеп бирелә торган финанс чараларын исәпкә алып, программа чаралары буенча максатчан күрсәткечләр һәм чыгымнар тәгаенләнә. Ел йомгаклары буенча үткәрелгән чараларның, финанс ресурсларын тотуның нәтиҗәлелегенә анализ ясала.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру буенча хисап гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программаның муниципаль заказчы-координаторы:

- төп башкаручылар эшчәнлеген координацияләүне тәэмин итә;

- барлык программа чараларын гамәлгә ашыруның барышы турында мәгълүматларны гомумиләштерә;

- Ярдәмче программаны тормышка ашыру мониторингын үткәрә;

- Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру белән агымдагы идарә итүне гамәлгә ашыра;

- Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру буенча башкарыла торган эшләрне координацияләүне һәм контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

- Чираттагы финанс елына тиешле бюджетларны формалаштырганда төрле чыганаклардан Ярдәмче программаны финанслау күләмнәрен ачыклау буенча тәкъдимнәр җибәрә;

- Кукмара муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына таләп ителгән хисапны тапшыра.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны яктырту массакүләм мәгълүмат чаралары һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат ресурслары аша гамәлгә ашырыла.

Кукмара муниципаль районы
Башкарма комитетының
10.02.2020 елның 142 номерлы карарына
3 нче кушымта

«2018-2020 елларга өстәмә белем бирүне үстерү»
муниципаль ярдәмче программасы

Паспорты

Белем бирү учреждениесенең исеме	«2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль максатчан программасы, «2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында өстәмә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы
Программа эшләү өчен нигез	- Россия Федерациясе Конституциясе; «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, -Россия Федерациясе Президентының «2012-2017 елларга балалар мәнфәгатьләрендәге гамәлләрнең милли стратегиясе турында» 2012 елның 1 июнендәге 761 номерлы Указы; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 4 сентябрендәге 1726-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган Балаларга өстәмә белем бирүне үстерү концепциясе; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 29 ноябрендәге 2403-р номерлы боерыгы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләре; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 29 маендагы 996-р номерлы боерыгы белән расланган 2025 елга кадәр Россия Федерациясендә Тәрбия үсеше стратегиясе; - «Россия Федерациясендә бала хокукларының төп гарантияләре турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 28 апрелендәге 71-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе» Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 елның 29 августындагы 1008 номерлы боерыгы; - «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрендәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы; - «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - «Перспектива» Татарстан Республикасы балаларының һәм яшьләренең интеллектуаль-иҗади потенциалын үстерү һәм гамәлгә ашыру Концепциясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2012 елның 9 октябрендәге ПУ-862 номерлы Указы;

	- «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары; - Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү концепциясен раслау турында» 2014 елның 16 сентябрендәге 666 номерлы карары; - «2014 - 2020 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәнен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 22 февралендәге 110 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары; - «2015 - 2020 елларга Татарстан Республикасында талантлар белән Стратегик идарә итү» дәүләт программасын раслау турында»Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 3 декабрендәге 943 номерлы карары; - «2015-2025 елларга Татарстан Республикасында белем алучыларны тәрбияләүне үстерү стратегиясен раслау турында»Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 17 июнендәге 443 номерлы карары; - 2014 елның 20 мартындагы ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы боерыгы N 1465/14 «Күппрофильле өстәмә белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатының модель стандарты»; - тәрбия үсеше, балаларга өстәмә белем бирү мәсьәләләренә кагылышлы өлешендә Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка хокукый актлары.
Эшләүчеләр	«Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» муниципаль учреждениесе
Башкаручылар	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының өстәмә белем бирү учреждениеләре, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы белем бирү оешмалары
Максат	Өстәмә белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген һәм үсешен тәэмин итү, укучылар, аларның ата-аналары, социаль партнерлар һәм гомумән җәмгыять мәнфәгатьләрендә өстәмә белем бирүнең сыйфатын, һәркем өчен мөмкин булуын һәм конкурентлылык сәләтен арттыру өчен, гомуми һәм өстәмә белем бирү системасында укучыларның иҗади сәләтләрен гамәлгә ашыру өчен оештыру, икътисадый һәм методик шартлар тудыру.
Бурычлар	- Балаларга өстәмә белем бирүнең эчтәлеген, оештыру формаларын, методларын һәм технологияләрен камилләштерү, инновацион эшчәнлекне, мәгълүмати технологияләрне үстерүгә юнәлдерелгән яңа буын программаларын эшләү. - Балаларның шәхси үсеше, сәламәтлеген саклау һәм ныгыту,

	һөнәри үзбилгеләнеше һәм иҗади сәләтләрен үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру, сәләтле балаларны иртә ачыклау һәм аларгаярдәм итү. - Мәгариф, мәдәният, спорт, сәламәтлек саклау, ата-ана җәмәгатьчелеге, җәмәгать оешмалары, укучыларны гражданлык-патриотик һәм рухи-әхлакый тәрбияләүдә социаль партнерлык системасын үстерү. - Педагогик һәм җитәкче хезмәткәрләрнең һөнәри компетентлыгын үстерү өчен шартлар камилләштерү. - Яңа финанслау шартларында икътисади идарәнең нәтиҗәле системасын булдыру. Норматив-хокукый базаны камилләштерү.
Мөһим максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр	✓ Өстәмә белем бирүнең сыйфатын күтәрү. ✓ Педагогларның һәм укучыларның төрле дәрәҗәдәге конкурсларда катнашуы. ✓ Сәләтле һәм талантлы балалар һәм яшьләргә ярдәм итү. ✓ Бушлай өстәмә белем бирү хезмәтләре алучы балалар контингентының сакланышы. ✓ Учреждениенең кадрлар потенциалын сыйфатлы камилләштерү. ✓ Алдынгы педагогик тәҗрибәне гомумиләштерү һәм аны район педагоглары арасында тарату. ✓ Социаль партнерлыкны киңәйтү һәм мәгариф белән идарә итүдә гражданлык җәмгыяте принципларын куллану. ✓ Бюджет чараларын куллануның нәтиҗәлелеген арттыру.
Программаны тормышка ашыру сроклары	2018-2020 еллар
Максатчан программаны тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	Алдан бәяләүләр буенча Программа чараларын гамәлгә ашыру 2020 елга түбәндәге нәтиҗәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - Укучыларның өстәмә белем алу иреген һәм мөмкинлекләрен тәэмин итү; - Өстәмә белем бирүнең нәтиҗәлелегенә һәм сыйфатына ирешү; - Балалар һәм яшүсмерләр сәламәтлегенең сыйфат күрсәткечләрен яхшырту; - Сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм адреслы ярдәм күрсәтү системасын булдыру; - Төп һәм өстәмә белем бирү интеграциясе нигезендә бердәм белем бирү пространствосын саклау һәм үстерү; - Балаларның төрле эшчәнлек рәвешләре белән мәшгульлеген тәэмин итү һәм, нәтиҗә буларак, колачланган өлкән мәктәп яшендәге балалар санын арттыру, шулай ук балалар берләшмәләре челтәрен үстерү; - Белем бирү системасында яңа мәгълүмати системалар һәм укыту технологияләрен, яңа буын электрон мәгариф ресурсларын кертү

	һәм нәтиҗәле куллану; - Социаль партнерлык дәрәҗәсен күтәрү. - Бюджет чараларын куллануның нәтиҗәлелеген арттыру - Финанслауның бюджеттан тыш чыганакларын җәлеп итү.
күләме һәм чыганаклары Финанслауның	226 943,8 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2018 ел – 104351,8 мең сум; 2019 ел – 67482,0 мең сум; 2020 ел – 55110,0 мең сум;

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында өстәмә белем бирүне үстерү буенча әлеге Ярдәмче программа «2014 - 2020 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәнен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 22 февралендәге 110 номерлы ТР МК Карары, «2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы, «2018-2020 елларга өстәмә белем бирүне үстерү» муниципаль ярдәмче программасы нигезендә эшләнде.

Ярдәмче программа - белем бирү учреждениесенең билгеле бер чорга бөтен бер система буларак уңай үзгәрешләренең гомуми стратегиясен билгели торган, яңа, тагын да камилрәк сыйфатлы торышын, шулай ук аңа ирешү срокларын һәм ысулларын терки торган документ.

Ярдәмче программа концепцияне, максатларны, бурычларны үз эченә ала һәм үзгәрешләр динамикасында, яңа буын өстәмә белем бирү программаларын эшләү, өйрәнү һәм тикшерү, заманча педагогик технологияләр һәм өстәмә белем бирү методикаларын куллану аша өстәмә белем бирүнең 3 елга эчтәлеген билгели.

Белем бирү программалары аша гамәлгә ашырылган яңа социаль-икътисадый шартларда апробацияләнгән эш юнәлешләрен анализлау балаларга, гаиләгә, җәмгыятькә кирәкле эшчәнлек төрләрен билгеләргә һәм эшчәнлек эчтәлегенә төзәтмәләр кертү өчен ачык яңа мобиль Ярдәмче программа әзерләргә мөмкинлек бирде.

Алдагы тугыз елда (2008-2017 еллар) уңышлы эшләү һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрен үстерү башлангыч педагогик позицияләрнең һәм максатларның дөреслеген, белем бирүне эчтәлегенең адекватлыгын, эшләнгән чараларның һәм алымнарның нәтиҗәлелеген раслады. Программаның концептуаль нигезен өстәмә белем бирү өстенлекләре, мәгариф философиясе, белем бирү эшчәнлегенең максаты һәм бурычлары тәшкил итә.

Учреждениеләр үсешенең методологик нигезе булып, үсеш принцибы белән бергә, зур масштаблы проблемаларны хәл итүгә системалы якын килү тора. Биредә өстәмә белем бирү учреждениеләрендә педагогик процессны оештыру дәрәҗәсен үзгәртүнең кабатланмас процессы күз алдында торкан «үсеш» төшенчәсе үзәк категория булып тора.

Компетентлык-эшчәнлек-компетенция системасы-социумда уңай эшкә сәләтлелек – Ярдәмче программаның төп линиясе шундый. Әлеге стратегик линиядә учреждениеләрнең максаты һәм бурычлары – билгеләнгән проблематиканы үзләштерү һәм үсеш перспективасына карата педагогларның җитди мөнәсәбәтен тәэмин итү, тәрбияләнүчеләр тарафыннан өстәмә белем бирү өстенлекләрен аңлау һәм программалаштырыла торган процессларның төп төшенчәләренә карата җәмәгатьчелек, шул исәптән ата-аналар фикерен формалаштыру.

Программаның төп идеясе булып учреждениеләрдә өстәмә белем бирү практикасында компетентлы якын килү тора. Компетентлыкның табигате эшчәнлеккә нигезләнгән (компетентлык теге яки бу эшчәнлекне тормышка ашыру тәҗрибәсеннән гыйбарәт) буларак, компетентлык эшчәнлектә формалаша һәм камилләштерелә, монннан чыгып, мәгарифтә педагогик процессны системалы рәвештә оештыру белән эшчәнлек парадигмасы барлык учреждениеләр системасы эшендә әйдәп баручы буын итеп кабул ителә.

Үсешне проектлаштыру дигәндә прогрессив үзгәртүне тәэмин итә торган үзгәртеп коруларны гамәлгә ашыру, белем бирү учреждениесен һәм анда белем бирү процессы практикасын камилләштерү күз алдында тотыла.

Тикшеренүләр күрсәткәнчә, социаль-икътисади шартларга бәйсез рәвештә, шәхеснең үз-үзен актив рәвештә тормышка ашыру өчен шартлар тудыруы һәм иҗади эшчәнлек төрләрен сайлау мөмкинлеге тудыруына бәйле рәвештә өстәмә белем бирүгә сорау зур, ул тәрбияләнүчегә иҗади тормыш өчен мөһим булган уңай максат һәм аңа ирешү өчен мөмкинлекләр бирә.

Өстәмә белем бирү хезмәтләрен кулланучылар белем бирүнең сыйфатына, социумның заманча үсешенә туры килә торган, югары таләпләр куя.

Үзгәргән тышкы социаль-икътисадый шартлар объектив рәвештә эчке үзгәрешләрне, белем бирү һәм идарә итү эшчәнлеген камилләштерүне таләп итә

Ярдәмче программа булдырылган тәҗрибәне гомумиләштерү һәм системалаштыру, киләчәктә укыту-тәрбия процессының сыйфаты белән нәтиҗәле идарә итү өчен кирәк. Ул эшчәнлек предметыннан чыгып, учреждениеләрдә белем бирү процессын җайга салучы төп документларны конкретлаштыра, тирәнәйтә һәм киңәйтә.

Концептуаль нигезләмәләр һәм Ярдәмче программаның эчтәлеге ачык проектларда, максатчан программаларда һәм иҗади берләшмәләрнең өстәмә белем бирү программаларында чагылыш таба.

Учреждениеләрнең фәнни-методик базасын үстерү һәм ныгыту, эшчәнлекнең яңа төрләре барлыкка килү, хезмәткәрләрнең һөнәри квалификациясен арттыру, белем бирү эшчәнлегенә яңа методикалар кертү белән Коллективта үсеш Ярдәмче программасына ихтыяҗ барлыкка килде.

Учреждениеләрнең эшчәнлеге, структурасы, методик һәм матди-техник яктан тәэмин ителеше Ярдәмче программа тарафыннан җәмгыять тормышы һәм белем бирү процессы арасындагы аерманы бетерүгә, педагогларның алдынгы эш тәҗрибәсен бөтен төрлелегендә тәрбияләнүчеләр эшчәнлегенә күчерүгә юнәлтеләләр

Белем бирү практикасы, коллектив иҗади эшләр методикасын исәпкә алып, максатчан программа проекты нигезендә тормышка ашырыла. Бу социаль заказны, балалар мәнфәгатьләрен, ата-аналарның сорауларын, хезмәткәрләрнең омтылышын һәм мөмкинлекләрен тулырак исәпкә алырга, кадрлар, матди һәм финанс ресурсларын нәтиҗәлерәк һәм концентрацияле кулланырга, тышкы оешмаларны җәлеп итәргә мөмкинлек бирә.

Ярдәмче программа шулай ук педагогик һәм иҗтимагый мохиттә өстәмә белем бирүнең нәтиҗәле имиджын формалаштыру буенча массакүләм-агарту һәм популярлаштыру эшенең төп юнәлешләрен билгели. Барлык катнашучыларның аңлы рәвештә катнашуы-программада формалаштырылган концептуаль идеяләрне тормышка ашыруның иң нәтиҗәле чараларыннан берсе.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның уңышлы шартлары билгеләнде:

- Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру процессы белән дидактик, методик, идарә итү һәм финанс ягыннан тәэмин итү;
- педагогик коллектив һәм тәрбияләнүчеләр коллективының системалы чараларда һәм спорт чараларында катнашуы;
- традицияләрне саклау, үстерү һәм яңарту, коллектив һәм мәгариф даирәсендә шундый ук структуралар тарафыннан тупланган тәҗрибәне аңлау һәм исәпкә алу;
- соңгы нәтиҗәгә ориентлашу, ирешелгән нәтиҗәләргә системалы анализ ясау;
- эш максатларына, бурычларына һәм формаларына эзлекле төзәтмәләр кертү.

Кукмара муниципаль районы
Башкарма комитетының
10.02.2020 елның 142 номерлы карарына
4 нче кушымта

«2018-2020 елларга белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү» муниципаль ярдәмче программасы

1. Паспорт

Программаның исеме	«2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль максатчан программасы, «2018-2020 елларга белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү» ярдәмче программасы
Программа эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «2020 елга кадәр Россия Федерациясенең озак сроклы социаль-икътисадый үсеше концепциясе» 2008 елның 17 ноябрендәге 1662-р номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте боерыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Мәгариф системасы мониторингын тормышка ашыру турында» 2013 елның 5 августындагы 662 номерлы карары
Программаны эшләүче, программаны тормышка ашыру координаторы	«Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» муниципаль учреждениесе
Программаның максатлары	Муниципаль белем бирү системасы белән идарә итүнең төрле дәрәҗәләрендә нигезләнгән идарә карарлары кабул итү өчен мәгариф системасы турында объектив мәгълүмат алу, шулай ук мәгариф өлкәсендә муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучыларның мәгълүматлылык дәрәҗәсен тәэмин итү һәм арттыру

Программаның бурычлары	– муниципаль белем бирү системасының торышы турындагы мәгълүматны җыю, эшкәртү һәм саклауның бердәм системасы механизмын формалаштыру; – мониторинг субъектларының һәм барлык структураларының эшчәнлеген координацияләү; – муниципаль дәрәҗәдә белем бирү системасының торышы һәм үсеше турында дөрес мәгълүмат белән кызыксынучы кулланучыларны тәэмин итү; – муниципаль белем бирү учреждениеләре рейтингын билгеләү һәм аларның эшчәнлеген стимуллаштыру.
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрылыгы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе
Программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы гомуми белем бирү оешмалары
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары:	
1 нче этап 2018 елның 1, 2 кварталлары	-районның гомуми белем бирү оешмаларында белем бирү сыйфатын өйрәнү; -районда белем бирү сыйфатын билгеләү буенча муниципаль дәрәҗәдәге норматив-хокукый актларны эшләү һәм раслау; - белем бирү сыйфаты мониторингының критерий базасын эшләү һәм раслау; - белем бирү сыйфаты мониторингын үткәрүне технологик тәэмин итү.
2 нче этап 2018 елның 3, 4 кварталлары; 2019 ел	Программа чараларын тормышка ашыру. Мәгариф системасы үсешенең барлык юнәлешләре буенча үзгәрешләрне тәмамлау.
3 нче этап 2020 ел	Программа чараларын тормышка ашыруны тәмамлау. Уңай үзгәрешләрнең тотрыклылыгын тәэмин итү механизмнарын формалаштыру. Системаны үстерүнең киләсе чорына максатлар һәм бурычларны билгеләү

Көтелгән нәтиҗәләр	- иң яхшы БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендә бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллының (1 предметка исәпләгәндә) иң начар БДИ нәтиҗәле 10% белем бирү учреждениесендәге бердәм дәүләт имтиханнарының уртача баллына (1 предметка исәпләгәндә) карата нисбәте 1,46 га кадәр кимиячәк; - 6,5-18 яшьләрдәге халыкның гомуми исәбендә 6,5-18 яшьләрдәге белем бирүгә җәлеп ителгән халыкның чагыштырма саны 99,2 % ка кадәр артачак; - гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми исәбендә төрле дәрәҗәдәге олимпиадаларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның чагыштырма саны 70% дәрәҗәсендә сакланачак; - укучыларның гомуми исәбендә төп заманча таләпләр нигезендә белем алу мөмкинлеге бирелгән муниципаль белем бирү учреждениеләрендә укучыларның чагыштырма саны 81,5% ка кадәр артачак; - белем бирү учреждениеләренең гомуми исәбендә инвалидларны һәм үсештә кимчелекләре булмаган затларны бергә укытуны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган универсаль каршылыксыз мохит булдырылган белем бирү учреждениеләрнең өлеше 20% дәрәҗәсендә сакланачак; - инвалид балаларның гомуми исәбендә белем алу хезмәтләрен дистанцион укыту рәвешендә алучы инвалид-балалар өлеше 40% дәрәҗәсендә сакланачак; - белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә җәмәгатьчелек катнашында коллегиаль идарә органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) төзелгән мәгариф оешмаларының чагыштырма саны 100% ка кадәр артачак; - белем бирү оешмаларының гомуми исәбендә рәсми сайтларда үз эшчәнлекләре турында норматив беркетелгән белешмәләр исемлеген бирүне тәэмин итүче белем бирү оешмаларының агыштырма саны 100% ка кадәр артачак; - белем бирү, өстәмә белем бирү оешмалары җитәкчеләренең гомуми исәбендә соңгы өч ел эчендә квалификацияне күтәрү яисә һөнәри яктан яңадан әзерлек узган муниципаль белем бирү учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары җитәкчеләренең чагыштырма саны 98% ка кадәр артачак; Аттестацияләнгән педагогик хезмәткәрләрнең гомуми исәбендә югары квалификацияле педагогик хезмәткәрләр өлеше 22% ка кадәр артачак; Аттестацияләнергә тиешле җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләрнең гомуми санында аттестацияләнгән җитәкче һәм педагогик хезмәткәрләр өлеше 98,5 % ка кадәр артачак; - Программа кысаларында эшләнгән "Интернет" мәгълүмат

Программаны финанслауның күләме һәм чыганаклары	• Татарстан Республикасы бюджеты; • муниципаль бюджет ; • бюджеттан тыш һәм башка эшчәнлектән акчалар; • ата-аналар взносыннан кергән акча. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты хисабына Программаны финанслауның гомуми күләме 27 842,1 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2018 – 16013,2 мең сум. 2019 – 8618,0 мең сум. 2020 – 3210,9 мең сум. Искәрмә: Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерга ия һәм тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Программа буенча контроль һәм хисаплылык	Мониторинг алып бару, арадаш контроль, программаны тормышка ашыру барышы турында хисап бирү. Программа үтәлешен түбәндәгеләр контрольдә тота: Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, «Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» муниципаль учреждениесе. Программаны гамәлгә ашыру кысаларында бюджет акчаларын тотуны контрольдә тоту законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла